

צִמְאוֹנוֹת רַבִּים

שִׁירָה עִבְרִית עֲכָשׁוּוּיִת

אֶסּוּפָה דו-לְשׁוֹנִית
עִבְרִית וְהוֹנְגָרִית

הוֹצָאת קְלִיגָרָם * בּוֹדֶפֶשֶׁט

צְמָאוֹנוֹת רַבִּים

שִׁירָה עִבְרִית עֲכָשׁוּוֹיִת

אסופה דו-לשונית
עברית והונגרית

תרגמו:
אורי אסף ויאנוש מֶרְנֹו

ערך וצירף מבוא:
רמי סערי

Plague of Thirst

Bilingual Anthology of Contemporary Hebrew Poetry

Hungarian translation: Uri Asaf and János Marno

Introduction and edition: Rami Saari

© Copyright for the edited version of this book and its introduction belongs to Rami Saari

© Copyright for the Hungarian translations in this book belongs to the translators

© Copyright for the bilingual anthology belongs to Kalligram Publishing House

אסופת השירים שבידך היא פרי חזונו של שגריר ישראל בבודפשט, אילן מור, החפץ להציג באמצעותה בפני החברה ההונגרית את פניה היפות, המורכבות והמרתקות של החברה הישראלית בימינו, ובכלל זה את מתחיה הפנימיים. באנתולוגיה מוצגים מיטב משוררי ישראל כיום וכן מבחר מפרי עטם. ספר זה הוא גשר חשוב נוסף לקירוב ולהבנה בין שתי החברות, ההונגרית והישראלית. השגריר אילן מור מבקש להודות לכל מי שתרום, בחומר וברוח, לפרסום האסופה.

A könyv megjelenését Izrael Állam Nagykövetsége, Budapest
támogatta

ISRAEL

תוכן

על השירה המרווה את הנפש –	
11	מבוא מאת רמי סערי
15	חיים גורי..... השבון עובר ריח השדה אין כאן
18	אהרון אלמוג..... מוריד הגשם על שתיקתם של התימנים
20	טהא מוחמד עלי..... جاء جميل... جارنا في صفورية عنبر
25	דליה רביקוביץ..... הבגד שתי אניות בוערות מיקי היקר
29	ישראל אלירז..... בשירה פלנו ילדים של המזרח ולא ינבע מזה סבל
31	חמוטל בר-יוסף..... ארוחת בקר הזמן
33	נורית זרחי..... בלוז לתינוקות נולדים הנפש היא אפריקה אפשרויות

36		ארז ביטון לְאִמִּי לֹא חָיו לֵה הַיְלָדִים לְהִיּוֹת אוֹרֵג
38		רות בלומרט נְכוּחָה מְזֻמָּן שְׁלוֹם בְּטוּחַ
40		יונה וולך לְדוּ-מִמְדֵּי יַחֲמֵק בְּשָׂר אֶל תִּפְחָד
42		רחל חלפי הַדָּג הַפֶּסֶל הַזָּנֵב שֶׁל אֵלֶּה
44		אגי משעול שִׁפְתֵי אֵם אֲרוּעַ שׁוּלִי
46		מרדכי גלדמן קִיא הַגֶּשֶׁם
48		דבורה אמיר הַכּוֹשׁ נְטוּשׁ פְּנִרִית
50		יצחק לאור מְרַחֵק עֵד נִקּוּר

52	 רוני סומק 7 שורות על פלא הירקון גן-עדן לארז
54	 סלמאן מצאלחה ذيل الحجل אחרי מותי
56	 חיה פנחס-כהן געגויער ש'ל קאראקאש'אן פגיש'ה מאת'רת
58	 אמיר אור ירק ירק שעורים מרפבים בענן פשוט
60	 ליאת קפלן זפרון, אבדון הדבר היפה בעולם
62	 אדמיאל קוסמן אינני מתנועע בשעת התפלה מבקש
64	 תמיר גרינברג על המרפסת דמדומים חזיון, אשר פרוסים היו
66	 נתן וסרמן אודיסאוס הנה סיסרא
68	 אלי הירש הולך ובא חזש השקחה

71	טל ניצן זה תסד אפשריות
73	רמי סערי להיות המזל המזמן על בחירת המתרגם רק הנצח שורד לנצח
76	אפרת מישורי נאיו איש מלבדי הנה זה בא
78	מיכל הלד אי השושנים אי הרמונים ברחוב טבור הארץ בטבריה
81	שרון אס הנצרים החלקים זפרון החלילן
83	שי דותן הציור הראשון פמוטים השירה משפיעה על העולם
85	שמעון אדף זחילה בקהרים שיר ערש ארס פואטיקה I
87	עינה ארדל המאמץ לחיות חיים נורמליים

88		יקיר בן-משה זמנית נתן לספק לרגיש ספר זה מקדש לעצמי
90		יחזקאל נפשי בשכונת מחנה יהודה טרם עלות השחר ניה דולרוזה. סוף המאה השמונה-עשרה
91		אלמוג בהר לירושלים אין נהר משוררים מתים
93		בעז יניב אנחנו מנסים להדף את המלחמה
94		יונתן ברג אנשים
95		הילה להב מקום היד
96		נעם פרתום מקורו של העולם
98		איתי זכאי ידיד לעת צרה

על השירה המרווה את הנפש

מבוא מאת רמי סערי

גדולתה של השירה היא ביכולתה להעניק לשפה אמת גם במקום שבו המילים כושלות, וביכולתה להרוות את הצימאון של הנפש, כלומר להעניק לאדם דבר-מה מן האושר ומן העושר, גם אם וכאשר חייו אינם שמחים, מחויכים, נדיבים או נינוחים. אך ורק החיים מצליחים ליצור את גיבוריהם – למתים אין שום צורך בהם. תכונות הנתפסות בעיני החיים בקברה מסוימת כסגולות המייחדות את הגיבור – תעוזה, נכונות להקרבה עצמית ונאמנות לערכים כאלה או אחרים – מועלות על נס גם בספרות, בעיקר כל-אימת שלספרות יש תפקיד חינוכי ברור, משימה ההופכת אותה ליצירה המגויסת לצרכים שמעבר לאסתטיקה עצמה.

כבר בפרק הרביעי של הספר העברי הראשון – ספר בראשית המופר היטב גם להונגרים כספר הראשון בתנ"ך – תועד ראשון השירים העבריים, אחד השירים הקדומים המופרים לרוב האנושות בזכות תרגומי התנ"ך. גיבור השיר מתאר את גבורתו ומתרברב בה: "וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ לְנַפְשׁוֹ עֲדָה וְצִלָּה וְשִׁמְעֵן קוֹלִי נָשִׁי לְמֶלֶךְ הָאֲזִנָּה אֶמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי לְפָצְעִי וְיָלַד לְחֶבְרָתִי. כִּי שְׁבַעֲתִים יָקָם-קִין וְלֶמֶךְ שְׁבַעֲעִים וְשִׁבְעָה." הגבורה היא משל המורה לשומעי השירה או לקוראיה כיצד ראוי לנהוג, ולפיכך תמיד יש בה מידה הגונה של לקח, מוסר השכל לרואים ולשומעים למען ילמדו, יזכרו, יראו וייראו.

ואולם, לשירה יש בחיי העם וגם בחייו של היחיד תפקידים רבים ומגוונים מעבר לתפקידה החינוכי. אפילו שירה לאומית ועממית נכתבה תמיד בידי יחידים ושירתו של עם אחר היא תמיד צוהר מסקרן ופתוח לעולמם של בניו ובנותיו, ללשונם, לחוויותיהם ולדרך חשיבתם והתנהלותם על פני כדור הארץ: בארצם ומחוצה לה, בנפשם וביחסיהם עם סובביהם, בהיסטוריה המשותפת שהעבירו להם אבותיהם כמסר וכמסורת מדור לדור, ובמערכת היחסים שהם עצמם הצליחו או כשלו לבנות עם הזולת: עם משפחתם, עם קהבתם, עם אלוהיהם ועם הטבע – החי, הצומח והנוף – של מולדתם ולפעמים גם של ארצות אחרות שאליהן זכו להיחשף.

כמו השירה ההונגרית ששיחקה תפקיד חשוב בזיקת ההונגרים לארצם, בתיעוד ההתפתחות של קורותיהם ולשונם, ובתפיסתם את קשריהם עם העולם גם בתור יחידים וגם בתור אומה, היה גם לשירה העברית במסגרת הלשון העברית וספרותה תפקיד מרכזי בתיעוד חייהם ותפיסותיהם של אנשים בעלי מניפה רבגונית של זהויות: עברים, יהודים, ישראלים, ערבים, נוצרים, מוסלמים, דרוזים, גברים, נשים, צעירים, מבוגרים, זקנים, דתיים, מסורתיים, חילוניים, אשכנזים, ספרדים, מזרחיים, אנשי שמאל, מרכז וימין, שמרנים הולכים בתלם ומהפכנים פורצי גדרות, הטרוסקסואלים ואנשי הקהילה הלהט"בית, צברים וילידי חו"ל. מטבע הדברים השתנו נקודת הכובד וזווית הראייה בחייהם של היחיד והקבוצה בכל תקופה ותקופה, אבל מכלול של מרכיבים מגוונים ושל מאפיינים שונים ממילא מייחד כל אסופת שירה והוא גם המעניק את הטעם לעריכת האסופה הנוכחית ולתרגומה מעברית (ומערבית) להונגרית.

הספר "צימאונות רבים" הוא אסופה הכוללת משיריהם של ארבעים משוררים ישראלים. כל אחד ממשוררי האסופה מיוצג לכל הפחות בשיר אחד ולכל היותר בשלושה שירים. ההחלטה לכלול באסופה מספר גדול (יחסית) של משוררים נבעה מן הרצון לפרוש בפני הקוראים ההונגרים קשת רחבה ומייצגת של היוצרים הישראלים שהיטיבו לכתוב שירה בעשורים האחרונים, וששירתם השפיעה על חיי קוראיהם ובמקביל על כיוון התפתחותה של הספרות העברית בת זמננו. ההחלטה לכלול באסופה מספר קטן (יחסית) של שירים המייצגים את כתיבתם של כל משורר ומשוררת, נבעה בראש ובראשונה מאילוצים הקשורים להיקף הסופי של הספר, ללוחות הזמנים של האנשים שהיו מעורבים בעריכת המבחר ובתרגומו, ולצורך להעניק ביטוי פלורליסטי למשוררים השונים מאוד אלה מאלה למרות שפתם ותבנית נוף מולדתם המחברות ביניהם ומאחדות אותם. "צימאונות רבים" אינו המבחר הראשון והיחיד של שירה עברית בהונגרית, ואך טבעי ומיוחל הוא שאסופות אחרות בעתיד יוכלו להשלים את התמונה העכשווית ולהעשיר את הפסיפס הנגלה לעין הקוראים ההונגרים שיתוודעו לאנתולוגיה הנוכחית.

המבוגר בין משוררי האסופה נולד בשנת 1923, כלומר רבע מאה לפני הקמת מדינת ישראל, ואילו הצעיר בין משוררי האסופה הוא יליד 1987, השנה שבה פרצה האינתיפאדה הראשונה. במילים אחרות, יותר מחמישים שנה מפרידות בין שני המשוררים המצוינים לעיל, ואף על פי כן נולדו השניים בישראל ושניהם כותבים את שירתם בשפה העברית. כפי שכבר הערתי, כל אסופה אינה אלא מגש ובו מטעמים ומשקאות כאלה ואחרים, ובכל זאת, יש במבחר הנוכחי כדי לתת לקוראיו תמונה מעודכנת ומהימנה של השירה העברית במחצית השנייה של

המאה העשרים ובשני העשורים הראשונים של המאה העשרים ואחת. עריכת אסופה פירושה תמיד מלאכת ניפוי, העדפה, סינון ובחירה. בכל אחד מן העשורים שמשוררים אשר נולדו בהם מיוצגים ב"צימאונות רבים", נולדו גם משוררים ישראלים אחרים ששירתם מעניינת, מרחיבה את הדעת, מעשירה את הידע ומרווה את הצימאון. שמותיהם של אחדים מהם מובאים בהערת השוליים,¹ אבל גם כתיבתה של הערת השוליים היא מעצם טבעה פרי ניפוי, העדפה, סינון ובחירה. מובן שאסופה בעריכתו של אדם אחר היתה עשויה להיראות אחרת, ובתור עורך הספר "צימאונות רבים" אני יכול אלא לקוות שאחדים מעמיתיי בתחום הספרות ייענו לאתגר וימצאו דרך הולמת להעשיר את המתעניינים בשירה העברית בקרב הקוראים ההונגרים במבחרים נוספים.

אין דינו של מבחר שירים מאת יוצר אחד כדינו של מבחר האוגד משיריהם של משוררים רבים, ואסופה האוגדת משירת מקום אחד וזמן אחד בשפה אחת תהיה לעולם שונה מאנתולוגיה הטומנת בחובה שתי לשונות. בגלל אופיו של השוני הלשוני שקיים בין העברית וההונגרית, העדפתי שהמבחר הדו-לשוני יהיה מורכב משני חלקים נפרדים. לפיכך, מימין לשמאל מופיע החלק העברי ואילו משמאל לימין מופיע החלק ההונגרי. העדפה זאת עולה בקנה אחד עם הצורך לדאוג לתוצר מוגמר נקי מטעויות ככל האפשר, וכמו כן היא פועל יוצא של העובדה כי למרות הכפר הגלובאלי שאנו חיים בו כיום, מספרם של האנשים אשר יוכלו לקרוא משירי האסופה הן בהונגרית והן בעברית איננו רב. זאת ועוד, בעידן הטכנולוגי שמכונות צילום, טלפונים חכמים ומחשבי לוח הנם אמצעים זמינים ונגישים לרוב בני האדם הן בהונגרית והן בישראל, ממילא יוכלו אנשים שירצו לקרוא את שירי האסופה בשתי הלשונות גם יחד, לעשות זאת ללא שום קושי. מבחינה זו יכול הספר הנוכחי לענות לא רק על הצרכים של אוהבי שירה בשתי הארצות, אלא גם על צרכים דידקטיים ופדגוגיים, למשל לסייע להונגרים להתוודע לתרבות הישראלית, לשפה העברית או לאורח החיים היהודי, או לעזור לישראלים הלומדים הונגרית לשפר את ידיעתם בלשון זו.

¹ לדוגמה המשוררים נתן יונתן (1923-2004), יהודה עמיחי (1924-2000), אבנר טריינין (1928-2011) ואריה סיון (1929-2015); דן פגיס (1930-1986), משה דור וישראל הר (שניהם ילידי 1932), וכן דוד אבידן (1934-1995) וסמיה אל קאסם (1939-2014); תרצה אתר, חדוה הרכבי ומאיר ויזלטיר (שלושתם ילידי 1941, אתר מתה בשנת 1977) ותנחום אבגר (1946-2015); מירי בן שמחון, דורית ויסמן וישראל בר כוכב (שלושתם ילידי 1950, בן שמחון מתה בשנת 1996) וכן חזי לסקלי (1952-1994), נילי דגן וריקי דסקל (שתיהן ילידות 1953) ונידאא ח'ורי (ילידת 1959); יונדב קפלון (יליד 1963), גלעד מאירי (יליד 1965), דנה אמיר (ילידת 1966) וליאור שטרנברג (יליד 1967); מתי שמואלוף (יליד 1972), ערן צלגוב (יליד 1974), ננו שבתאי (ילידת 1975) ורועי צ'יקי ארד (יליד 1977); עדי קיסר (ילידת 1980), מאיה קופרמן (ילידת 1982), בכל סרלואי ורועי חסן (שניהם ילידי 1983).

משוררי האסופה הנוכחית אינם מסודרים בסדר אלפביתי וגם לא בשיוך קבוצתי או תימטי. הם ממוינים ומופיעים לפי שנות הולדתם, והשירים המעטים שבהם מיוצגים כל אחד ואחת מהם לא נועדו אלא לשמש מתאבן להתוודעות מעמיקה יותר אל כתיבתם. עם זאת, יש בקריאת המבחר כדי לאפשר תהייה מסוימת על קנקנם של היוצרים, של העניינים המעסיקים אותם, של דרכם לבחון את עצמם ואת הבריות, לראות את העולם ולהבין את החיים. בבחירת השירים שבמכלול ניסיתי לשמור כמיטב יכולתי על האיזון הנאות בין העדפותי האישיות בתחום השירה לבין תפיסה מסוימת של קאנון השירה העברית העכשווית. בה בעת חתרתי למינון מרכיבים נכון לפי ראייתי: משום כך יש ב"צימאונות רבים" גם משירת הציבור וגם מחוויות הפרט; יש באסופה ביטוי ישיר ומפורש למצבים, למתחים ולבעיות של חברה, לאום ומדיניות, אבל כמו כן יש בה עיסוק מפורט ברגשות היחיד – בתחושותיו, בכמיהותיו, בתקוותיו, במצוקותיו ובשמחותיו, באכזבותיו ובניצחונותיו. ב"צימאונות רבים" ימצאו הקוראים התייחסות למגוון עשיר של צימאונות: החתירה למציאת מקום בעולם, הכמיהה ליחסי אנוש משביעי רצון, הערגה לשלום במקביל לתסכול מהיעדרו, הרצון לדעת את האמת והחשש להתוודע אליה, געגועים לזמנים אחרים וגעגועים למקומות אחרים. השירה העברית היא עולם מרתק ברבגוניותו ובססקוליותו, עולם שמיניותו רבת פנים, וגם ההתייחסות לערכים דוגמת אהבת המולדת, כיבוד המסורת, אמונה באלוהים ושמירה על החוק איננה תמיד חד-משמעית בו. כולי תקווה ש"צימאונות רבים" יצליח ולו במידה מסוימת להרוות כמה מן הצימאונות אשר חשו כותביו ויחושו קוראיו. הצלחה כזאת, מטבע הדברים, עשויה להרבות הבנה ושלום במקומות של עימותים וסכסוך, והלוואי שיהיה בה גם כדי לחזק את גשר ההתעניינות ההדדית בין שתי ארצות ושני עמים שהדמיון ביניהם רב בהרבה מן השוני.

בלגרד, ינואר 2016

חיים גורי
נולד בשנת 1923 בתל אביב. בקיץ
1947 פעל בקרב ניצולי שואה בהונגריה
ובצ'קוסלובקיה. לחם במלחמת העצמאות. שנים רבות כתב לעיתונות
ועסק ביצירה קולנועית במקביל ליצירתו הספרותית. פרסם שלושה-עשר
ספרי שירה ועשרה ספרי פרוזה. רבות מיצירותיו תורגמו לשפות זרות.
זכה, בין השאר, בפרס ביאליק (1975), בפרס ישראל (1988) ובפרס
ראש הממשלה (2004).

חשבון עובר

ושוב, כמו תמיד בארץ-ישראל, האבנים רותחות,
האדמה איננה מכסה.
ושוב קוראים אחי מן המצר.

כלבים קצוצי אזנים צועקים בלילה אל הנכרי הנע
ואחיהם עונים לעמיתם.

ושוב, כמו תמיד בארץ-ישראל, אבני המראשות מסכנות.
רבים מן הנמים רואים סלם.

הלכנה גדולה יותר ומניעה
גמולות משוררות ועוד סהרורים
והאורכים נמים על אם הדרך, כמאז.

ושוב, כמו תמיד בארץ-ישראל,
שער-הרחמים נעול עדן
ואבני קברים בצל חומה.

ושמש אלולית וההרים נוטפים עסיס
והגבעות תתמוגגנה
ידבש נגר.

ושוב, כמו תמיד בארץ-ישראל,
עינים מציצות מכפות המזל
ושולי האבנים פִּיחַ שרפות רחוקות
וטֶרֶם שחר מלאה הבקעה ערפל
ובעונת האבטיחים סוער הים.

ושוב, כמו תמיד בארץ-ישראל,
הדרכים כואבות מעקבות עולי רגל
ואלהים מרגיש כמו בבית
נאחי עודם קוראים מן המצר.

וכח אש
וכח לילה
וימחט לא תעבר
ונוצה בקהרים.

ושוב, כמו תמיד בארץ-ישראל,
האבנים זוכרות.
האדמה איננה מכסה.
הדין נוקב את הקהרים.

ריח השדה

עשן, עשן, פתוח נחם מהרגיל.
אתה יורד בדרך הבזלת אל השדות הרחבים.
וריח השדה והזעה והעשן.
ולא כל כך חכם ולא כל כך קדוש
ומאחר קצת להבין.

יֵישׁ כֵּךְ עֲצָבוֹת מְסִימָת וְכֵחַ רַב, עֵשׂו.
אולי זה בא מן העפר ומן האבנים ומן המתכות.
אך באשר צריכים לה וצועקים אליה,
אתה שם.

וְשׁוּב הַיּוֹם פָּתוּחַ וְחָם מִהֶרְגִּיל.
אֶחָד כָּמוֹךָ לֹא יָנוּחַ לְעוֹלָם. יֵשׁ עֲבוֹדוֹת שְׁחוּרוֹת
וּמִיִּשְׁהוּ חַיֵּב לָרוּץ וּלְהִשִּׁיב אֶת הַגִּזְלָה. תָּמִיד.
לְהִיּוֹת פְּחוֹת אֶהוּב, חֲזָק וּמְרָמָה
וְלֹא רָאוּי לְרַחֲמִים.

יֵאִין כָּאן בְּכִי מֵתֵאִים

יֵאִין כָּאן בְּכִי הַמֵּתֵאִים בְּמִיָּחָד לְמָקוֹמוֹת הָאֵלֶּה.
לֹא דָאָגוּ מִרְאֵשׁ.
חֲבָל. אִזְּ בִּכְהָ לֶךְ בְּדֶרֶךְךָ, אוֹ שְׂתַק לֶךְ, הוֹלֵךְ,
מִרְחִיק בְּשִׁדּוֹת הָאֵלֶם.
קִישׁוֹרְדָה הִיא רַק אַחַת הַתַּחֲנוּנוֹת בְּדֶרֶךְ אֶל הָרִיק.
אִזְ לֶךְ-לֶךְ רְחוּב רְחוּב וּבֵית בֵּית, לְפִי רְשִׁימָה שְׁמִית,
חוֹצָה בְּשִׁלְג מְאֻמִּיר.

אַתָּה שׁוֹמֵעַ שְׁקֵט מִיָּחָד הַמֵּתֵאִים לְמָקוֹמוֹת הָאֵלֶּה,
הַמְּחַכִּים לְמִיִּשְׁהוּ.
אֵינְךָ יוֹדֵעַ עַל מָה לְשִׁתְּק וּמָה מִתֵּר עוֹד לְהַגִּיד.
קִישׁוֹרְדָה הִיא רַק אַחַת הַתַּחֲנוּנוֹת בְּדֶרֶךְ אֶל הָאֵין.
רְצוּי לְלַמֵּד שְׂפָה נוֹסֶפֶת שְׂתַעֲזֹר לְרֵאוֹת, לְהִבִּין.
קִישׁוֹרְדָה הִיא רַק עִיר שְׂדֵה בְּדֶרֶךְ לְקַרְפָּטִים.

אהרון אלמוג

נולד בשנת 1931 בתל אביב
למשפחה שהיא דור שלישי בארץ

ומוצאה בתימן. לחם במלחמת העצמאות ושנים רבות עסק בהוראה בבתי ספר
תיכוניים. בסך הכול פרסם שבעה ספרי שירה, ארבעה קבצים של פרוזה, מחזות
אחדים ורומן. אלמוג זכה, בין השאר, בפרס ברנר (1982) ובפרס ביאליק
(1999). בעלה של הסופרת רות אלמוג ואב לשתי בנות.

מוריד הגשם

ב-1942 עשיתי עגול ולא יצאתי ממנו
עד שלא ירדו גשמים
אותו יום הוצפו בתים ושני אנשים כמעט טבעו
באתי הביתה ואמרתי זה אני
מוריד הגשם
נתן לי אבי סטירת לחי ואמר זה אני
מוריד הסטירה
שבוע לאחר מכן עמדתי לשוא עד הצהריים
באו יונים והגו
עלי אהבה
למחרת הלכתי לבית ספרי כשאני מבקש
רעידת אדמה ומוכן להתפטר על לקוי חמה
באתי והנה השמש נצב בשער ומסביב דממה
לא מורים ולא חמורים אמר השמש במין זמר והחל
רוקד עם המטאטא. שביתה.
בצהריים באתי הביתה ואמרתי זה אני
מביא השביתה
שאלני אבא: וכסף יכול אתה להביא
עניתי שכחי רק בדברים רוחניים
אותו לילה שמעתי את אבי אומר לאמי
פינינו זה לא דעתו
ילד היתי ולא ירדתי לסוף דבריו אך קסם המלים
שמור עמי עד היום הנה

על שתיקתם של התימנים

אל בית סבי באו תימנים ממחנה יוסף
ישבו ושתקו
כשאחד שר השני חכה
כך גדלתי בין נהמה
לשתיקה
עכשו התקינו לאבי טלפון והוא יושב
ומחכה לצלצול
שמונים שנה שתק שתקו אבותיו
עכשו הוא רוצה שיקשיבו לדבריו

טהא מוחמד עלי
طه محمد علي
נולד בשנת 1931 בכפר
ספוריה שבגליל. במלחמת העצמאות ברח עם משפחתו ללבנון. משחזרו בני
המשפחה ארצה, התיישבו בנצרת, העיר שבה חי המשורר עד מותו (2011).
אוטודידקט, עבד כל שנותיו כבעל חנות של מזכרות לתיירים. פרסם ארבעה
ספרי שירה. יצירתו תורגמה לשפות רבות וראתה אור, בין השאר, באיטליה,
בארצות הברית, בסין, בצרפת וברוסיה.

جدا جميل... جارنا في صفورية

جميل
ابن عمه والدي
جارنا بصفورية
تزوج ثلاث زوجات
لم يرزق منهن
لا بابن يحمل اسمه
ولا بابنة تحيي موات القلب

جميل ابن عمه والدي
جارنا بصفورية..
عنزته الشامية الشقراء
واسعة العينين طويلة الشعر
ولدت له
ولزوجاته الثلاث
بعد عودته من الحج بيومين
سنة جدا توائم، لينة
حرير انفاسها
يذكر بطفولة الكون.

جداً جميل
مخلوقات ليست من هذا العالم،
جداً جميل وزوجاته

ست عجائن فجر
ست نجيمات فارة
من حضانة دراري
لا يهدأ لها ظل.
يغفو الحجرُ
تنام الشياطين
الشهبُ والأسماء تنام
وجداءُ جميل لا تنعس.
تخلد لراحتها الرياح
وجداءُ جميل لا تنعب.
تشورُ قوس البوابة
تعلو أكوام الحطب
تعدو على حفة السور إلى السطح
تجري في الباحة، في الممر:
بين الرواق
وبين مخزن الغلة
فتذوب ألوان فرائها الزاهية
في جزل حركاتها المرحية.

يُجنُّ جنونُ جداء جميل
في عشيات احضرار اللوز.
ومع أوبة قمر الحصاد
تقفز جداء جميل وزوجاته
من شبابيك جلودها:
تتأرجح، تنبُّ، ترقص
في فضاء نشوة الدنيا
كقنديل زئبك معلقة
تعابثُ أسلاكها
جداءُ عفاريات.

الجديانُ الوافدة
أفعمت قلب جميل
وقلوب زوجاته
ببهجة نادرة.

أشاعت فرحا متفائلا..
فرحا مخمليا دافئا
ملا البيت والنفوس
غمر الرواق والممر
وعطر مخزن الغلة
الغبطة لم تكن وقفا
على الزوجات الثلاث
الحبور لم يقتصر
على الشقراء الشامية
ذات العينين الواسعتين
والقلب الذهبي.
لم يكن السرور مرهونا بجميل
ابن عمه والدي
جارنا بصفورية:
"الفرح المتفائل"
عم الناس
شمل البلدة
كنشوة أول الغيث.

عنبر

آثارنا دارسة
رُسومنا جُرُفت
والبقايا عافية
وما من معلم واحد
يُوحى بشيء
يدلُّ على شيء
أو يومئُ إلى أي شيء.
لقد تقادم العهد
وتمادت الأيام
وأنا لولا خصلة من شعرك
شقراء كرحيق الخروب

وناعمة كشذى الحرير
كانت فيما مضى هُنا
تغفو كقُلة
تحفُّ كسنا الفجر
وتنبض كنجمة...
أنا لولا خصلةُ الكافور تلك
ما شعرتُ بأي صلة
تشدني إلى هذه الأرض.

الأرضُ خائنة
الأرضُ لا تحفظُ الود
والأرضُ لا تؤتمنُ.
الأرضُ مومس
أخذت بيدها السنين
تديرُ مرقصا
على رصيف ميناء
تضحكُ بكل اللغات
وتلقم خصرها لكل وافد.
الأرضُ تتنكرُ لنا
تخوننا وتخدعنا
والثرى يضيق بنا
يتذمرُ منا ويكرهنا.
والوافدي
بحارة ومغتصبون
يُزيلون الحواكير
ويدفنون الأشجار.
يمنعوننا من إطالة النظر
إلى زُهور البرقوق وعصا الراعي
ويُحرمون علينا لمس البُقُول
والعلت والعكوب

أرضنا تغازلُ البحارة
وتتجرّدُ أمام الوافدين
أرضنا تتوسدُ فخذ المُغتصب

وتتَهتكُ بشتى اللهجات
ولا يبدو عليها ما يربطها بنا،
وأنا لولا خصلة شعرك
الشقراء كرحيق الخروب
الناعمة كشذى الحرير...
أنا لولا الكافورُ
لولا الندُّ والرياحين
ولولا العنبرُ
ما عرفتُها
ولا أحببتُها
ولا دنوتُ منها

جديلتك
هي السببُ الوحيدُ
الذي يشنقني إلى هذه العاهرة.

דליה רביקוביץ

נולדה בשנת 1936
ברמת גן ומתה בתל

אביב (2005). למדה לשון, ספרות ואנגלית. תרגמה מאנגלית ופרסמה שמונה ספרי שירה, שלוש יצירות בפרוזה ושמונה ספרי ילדים. יצירתה זכתה להערכה ולמחקר, תורגמה לשפות רבות וזיכתה אותה בפרסים חשובים, ביניהם פרס ביאליק, פרס ברנר, פרס ישראל (1998) ופרס ראש הממשלה (2005).

הבגד

ליצחק לבני

את יודעת, היא אמרה, תפרו לך בגד מאש,
את זוכרת איך נשרפה אשתו של יאזון בבגדיה?
זאת מדיאה, היא אמרה, הכל עשתה לה מדיאה.
את צריכה להיות זהירה, היא אמרה.
תפרו לך בגד מזהיר כמו רמץ,
בוער כמו גחלים.

את תלבשי אותו? היא אמרה, אל תלבשי אותו.
זה לא הרוח שורק, זה הרעל מפעפע.
אפלו אינך נסיכה, מה תעשי למדיאה?
את צריכה להבחין בקולות, היא אמרה,
זה לא הרוח שורק.

את זוכרת, אמרתי לה, את הזמן שהייתי בת ניש?
תפפו את ראשי בשמפו וככה יצאתי לרחוב.
ריח החפיפה נמשך אחרי כענן.
אחר כך הייתי חולה מן הרוח ומן הגשם.
עוד לא הבנתי לקרא אז טרגדיות ונגינות,
אבל ריח הבשם נדף והייתי חולה מאד.
היום אני מבינה נשזה בשם בלתי-טבעי.

מה יִהְיֶה אִתְּךָ, הִיא אֲמָרָה, תִּפְּרוּ לָךְ בְּגָד בּוֹעֵר.
תִּפְּרוּ לִי בְּגָד בּוֹעֵר, אֲמָרְתִּי, אֲנִי יוֹדַעַת.
אִז מָה אַתָּ עוֹמְדָת, אֲמָרָה, אַתָּ צָרִיכָה לְהִזְהָר,
הֵאֵם אַתָּ לֹא יוֹדַעַת מַה זֶה בְּגָד בּוֹעֵר?

אֲנִי יוֹדַעַת, אֲמָרְתִּי, אֲבָל לֹא לְהִזְהָר.
רֵיחַ הַבֶּשֶׁם הֵהוּא מְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתִּי.
אֲמָרְתִּי לָהּ: אַף אֶחָד לֹא חָיַב לְהִסְכִּים אִתִּי,
אֵינְנִי נוֹתֶנֶת אִמּוֹן בְּטָרְגְּדִיּוֹת יוֹנִיּוֹת.

אֲבָל הַבְּגָד, אֲמָרָה, הַבְּגָד בּוֹעֵר.
מָה אַתָּ אוֹמְרָת, צַעֲקוֹתִי, מָה אַתָּ אוֹמְרָת?
אֵין עָלַי בְּגָד בְּכָלֵל, הֲרִי זֹאת אֲנִי הַבוֹעֶרֶת.

שְׁתֵּי אֲנִיּוֹת בּוֹעֵרוֹת

שְׁתֵּי מִיכְלִיּוֹת בּוֹעֵרוֹת בַּחוּף הָאֵטְלָנְטִי
סָמוּךְ לְסֶפֶרֶד.
הוֹדִיעוּ בְּרָדִיו.
אֲנִיּוֹת אַחֲרוֹת חֲשׂוֹת אֲלֵיהֶן לְעִזְרָה,
מִחֲפָשׁוֹת נִצּוּלִים.
מִי נְשִׁיצָא חֵי מְשֻׁרְפָּה
לְרֹב כּוֹרֵעַ אִפְּיָם
נוֹשֵׁק לְאַדְמָה
מֵאֲמִין בְּאֱלֹהִים.
לְכֹאוּרָה זֶה דָּבָר מְשֻׁנָּה לְבָעֵר בְּמִים.
לְמַעֲשֶׂה, אֵין דָּבָר נוֹרָא מִזֶּה.
יֵשׁ לְהִבְיֵא בְּחֻשְׁבוֹן
שְׁלֹא כָלָם נִצּוּלִים.
בִּינָתִים חֲשִׁים צְנוּתוֹת הַצֵּלָה
לְתוֹךְ הַמִּים.
אֲנָשִׁים אוֹהֲבִים לְהַצִּיל מִשְׁהוּ מִתּוֹךְ הַגָּלִים.

עֲכָשׁוּ הַשָּׁמַשׁ דּוֹעֵכֶת לְתוֹךְ הַמַּיִם
דָּלְקָה אֵינָה פּוֹסְקֶת אֶפְלוּ בַּלַּיְלָה,
אֵינָה פּוֹסְקֶת מֵאֲלֶיהָ,
עַד שְׁמֹכְבִּים.
אֲנִי מְקַנֶּה שְׂפֵלָם יֵצְאוּ חַיִּים.
אַרְבָּעָה מִלִּיּוֹן הַיִּמִּתִּים שֶׁל מְלַחֶמֶת פְּרָנְקוּ
מְעִירִים זְכָרוֹנוֹת אֶכְזָרִים.

מִיקֵי הַיָּקָר

בַּלִּילוֹת אֲנִי חוֹשֶׁבֶת תָּמִיד עַל מִיקֵי,
וְכִמָּה שֶׁהוּא נֶחֱמָד.
מִיקֵי חֵיף אֵלַי בְּעֵינַי הַתְּכֵלֶת
וְלִבִּי עֹמֵד.
מִיקֵי הֶחָבִיב, מִיקֵי הַיָּקָר.
פַּעַם הָיָה קַפִּיטָן בְּסִפִּינַת מְלַחֶמָה,
בַּמִּשְׁחָתֶת הָיָה נוֹסֵעַ הַלוֹךְ וְשׁוֹב
מִתִּיז נְחָשׁוּלִים
בֵּין פְּרִתִּים לְסִפְרָד.
מִיקֵי הֶחָבִיב
עֲשָׂרִים שָׁנָה הוּא הוֹלֵךְ וְקָטָן
כְּמַעַט נֶהֱפֵךְ לְגִמְד.
מִיקֵי הַיָּקָר.

לִפְנֵי עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה
הָיָה מִיקֵי סֵפֶן מְלַחֶמָה
פָּסִים שֶׁל זָהָב הָיוּ עַל שִׁרְוּלוֹ
כְּמַעַט הִתְפַּקֵּעַ מִיקֵי מִגְאָה
בַּלִּילוֹת הָיָה שׁוֹתֶה לְשִׁכְרָה
בֵּימִים הָיָה מַעֲלָה נְחָשׁוּלִים,
כְּמוֹ לִוְיָתָן זוֹרָרָה הַמִּשְׁחָתֶת שֶׁלּוֹ
עֵינָיו דָּמְעוּ מֵאֲהָבָה.

אַחַר כָּךְ הַכֵּל הִשְׁתַּנָּה.
כָּבֵר עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה
לֹא קָנָה עֲנִיבָה חֲדָשָׁה,
מִיָּקִי אֵינוֹ מָה לְשִׁהֲיָה,
כְּמוֹ שֶׁהִבְרִיקוּ עֵינָיו בְּנִמְלֵ אֶגְדִּיר
לֹא הִבְרִיק אֶפְלוֹ הַיָּם.

עֲכָשׁוּ מִיָּקִי בֶּן חֲמֵשִׁים וַיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי יְלָדִים
בָּנָיו שֶׁל מִיָּקִי גִדְּלִים אָבֵל אֵין בְּלָבוֹ שְׁמֻחָה.
הַשָּׂנִים הַחוֹלְפוֹת אֵינָן מִיִּטִּיבוֹת אֹתוֹ,
אֵין הוּא מְקַפֵּיד עַל לְבוּשׁוֹ.
מִיָּקִי הִיָּקֵר, מָה עֲשִׂיתִי לָךְ?

כְּשֶׁעֵינָיו הִפְחָלוֹת מִתְמַלְאוֹת דְּמָעוֹת
הֵן זְכוֹת יוֹתֵר מִשׁוֹשָׁנִים
יוֹתֵר מִדְּגָנִיּוֹת
יוֹתֵר מִכָּל דָּבָר.

ישראל אלירז

נולד בשנת 1936 בירושלים להורים
ילידי ירושלים. מלבד ספרי פרוזה,

מחזות וליבריות לאופרה (מוזיקה: יוסף טל, מנחם צור), פרסם יותר משלושים
וחמישה ספרי שירה שהאחרון ביניהם מופיע בימים אלה. שנים רבות עבד גם
בהוראה ובתרגום. זכה בפרסים ספרותיים רבים הן בישראל והן בחוץ לארץ.

בְּשִׁירָה כָּלְנוּ יְלָדִים שֶׁל הַמְּזָרְחַת

בְּשִׁירָה כָּלְנוּ יְלָדִים שֶׁל הַמְּזָרְחַת
אֲנַחְנוּ בָּאִים אֵלָיו עִם סֵל וְעוֹמְדִים לְפָנָיו
כְּמוֹ לְפָנֵי בַּעַל בֵּית שְׁנוֹתָן לְתוֹכוֹ יוֹנָה
וְאֲנַחְנוּ, אֲנָשֵׁי יֵשׁ יֵשׁ, נוֹטְלִים מִתּוֹכוֹ
וְעוֹשִׂים מִמֶּנָּה כָּלִים וְחִלְלִים וְקִסְמִים
וְשִׁמְיִם עֲלֵיהֶם מְטַפְּחוֹת סִפְרִים מְצִירוֹת
אֲחֵר כֶּךָ שׁוֹתִים יַיִן מְאֻמָּצֵעַ הַשְּׁלִישׁ
הָאֻמָּצֵעִי שֶׁבְּחֵבֶת וְהָעֵין רוֹצָה
כְּמוֹ פָּרָה בַּעֲשׂוֹב לְלַחֵד אֶת דָּם
הַנְּרָאָה, אֶת גְּבוּל הַנִּחְלָה.
עוֹלָה הַשָּׁמֶשׁ, סִפְק מִסִּיט
אֶת הַלְּיָלָה, סִפְק אֵינוֹ מִסִּיט,
לֹא מִבְּקֵשׁ לְהַקְנוֹת לְכָל זֶה טַעַם
אוֹ שְׁנוֹי. וְאֲנִי, לְאִישׁ הָאֶרֶץ
הַבָּא לְשִׁבְתָּ לְפָנַי, אוֹמֵר:
הִנֵּחַ לְכָל זֶה, מֶה תִּשְׁתָּה

וְלֹא יִנָּבַע מִזֶּה סֶכֶל

אֶל תוֹךְ הַגּוֹף נִכְנָס גּוֹף
אֲתוֹ אָנוּ הוֹלְכִים לְקִרְאָת
תְּבוּנָה אַחֲרָת.

אֲתָה שׁוֹמֵעַ טוֹב יוֹתֵר
כְּשֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ

שְׂאִין עוֹד מָה לְשִׁמְעַ.

מָה הַמְּשִׁימָה שְׁלִקְחָתָּ
עַל עֲצָמָךְ?

לִהְיוֹת צָפוֹר בְּלִי לְקוּוֹת לְכָלֹם.

אֵין לְדַעַת מָה עוֹלָה בְּאִשׁ
הָעֵין אוֹ הַקֹּשׁ.

לֵיד כָּל אֶחָד עוֹמֵד אֶחָד וּבָיִדוֹ
"הַמֶּלֶה אֶהְבֶּה קִיָּמָת"

וְלֹא יִנָּבַע מִזֶּה סֶכֶל

חמוטל בר-יוסף

נולדה בשנת 1940 בקיבוץ
תל יוסף להורים מאוקראינה.

למדה ספרות באוניברסיטה העברית בירושלים ולימדה בתיכון. דוקטור לספרות,
שנים רבות עבדה כפרופסור מן המניין באוניברסיטת בן גוריון בנגב. כמו כן לימדה
באוניברסיטאות רבות בארה"ב, בצרפת, באוקראינה וברוסיה. פרסמה ארבעה-עשר
ספרי שירה וזכתה על שירתה בפרסים רבים, ביניהם פרס ברנר ופרס נשיא המדינה.
גרה בירושלים.

ארוחת בוקר

בבוקר אני מבשלת
קפה לאישי
חביתה בשבילי
ולבתי הקטנה דיסט סלט.
אין לי זמן כלל לרסיסי הטל –
הם נשזורים על קורי העפביש בין הקוצים,
בבוקר השכם בנאדי ערוגות.
לקראת הצהרים אני מורטת תרנגולת.
חמרים נוספים: תפוחי עץ וזין.
ממלאים ואופים שעתים.
לולא היה עלי למהר הייתי מריחה מגופך
את הריח העמום של בטנים קלויים
כמו אז, בחשך, בחלום
על השוק הרטב של ירושלים העתיקה
הנשקפת מעיניה.

הזמן

הזמן! הזמן שלוקח לך להבין
שזה קרה.
שזוהי אבד. אבד. הנה, אבל עכשו איננו.
מת, מת! ולא יקום לתחייה.
לא יופיע בהסח הדעת.
לא ישוב במפתיע.
הזמן של הרעל
בפנים והחוצה.
הזמן של הנקם. של לשנא.
הזמן של לשרף את הכל
בפנים והחוצה.
הזמן של למות כל הזמן.
הזמן שהכל נהיה אבן.
גדולה, אפורה, חשודה, זוממת.

זמן העניון להבדלים
בין גוני הנרד,
זמן החרשות לבכי של חתלתול אשפתות
ולצריחה של גוזל עורב מתעלה.
זמן ההחלטה לשרד.
עם השנים. עם הצפרנים.
זמן הצעקה שהשתקה. זמן הדם.
כמה – שנה? עשר? מאה? אלה?
לי זה לקח שלשים.
בפעם השניה רק עשר.
אחר כך התחלתי לחיות.
לאהב. להקשיב.

נורית זרחי

נולדה בשנת 1941 בירושלים, בת לסופר ולמוזיקה. אחר מות אביה עברה עם אמה

לקיבוץ. בתום שירותה הצבאי למדה בסמינר למורים והשתלמה בספרות ובפילוסופיה באוניברסיטת תל אביב. פרסמה יותר ממאה ספרים: שירה, סיפורת, הגות, יצירות לילדים ומחקרים. כמו כן עבדה כעיתונאית. זכתה על יצירתה הענפה בפרסים רבים. אם לשתי בנות. גרה בתל אביב.

בלוז לתינוקות נולדים

ככה בִּשְׁקָט בִּשְׁקָט
בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת, נוֹשְׁרִים הַתִּינוּקוֹת לְעוֹלָם.
כְּמוֹ גֶּרְגָּרִי גָּשֶׁם, בַּחֲשֹׁךְ, מִכֶּף יָד עֲנָקִית,
לְתוֹךְ אַבּוּבִים, לְתוֹךְ אֶהָל עֶכְבִּישׁ, תְּפוּחַ קָר.

שְׁקָט בְּעוֹלָם, בְּתֵאֵי פְּנוֹת שְׁקוּפִים הַתִּינוּקוֹת יְשָׁנִים,
וּמוֹזְרִים לְבָקָר, בְּעֵינַיִם כְּחֻלְחֻלּוֹת מַחֲשָׁה
מְגֻשָּׁשִׁים, חֲמִימֵי שְׁפָתַיִם, מְתַמְתְּחִים, מְפַהֲקִים,
בְּזֻרְעוֹת תְּפוּחַ, בְּשִׁנֵּי סֶכֶר, בְּחֻלָּב, בְּאַהֲבָה, בְּחוֹל הַדְּקִיק.

אֲבָל מִי בּוֹכָה בְּעוֹלָם,
מָה אֲנִי שׁוֹמֵעַת, קוֹל בְּכִי תִמְרוּרִי.
גְּבוּהָ מִלֵּלֶת כָּלֵב, מְצַרִּיחַת שְׁחָף,
בְּכִי מַעַל לַגָּגוֹת בְּכִי מִתַּחַת לַכְּבִישִׁים.
אִישׁ כָּבֵר לֹא יִצְלִיחַ לִישֹׁן לְעוֹלָם.

בְּרָחוּב שָׁרָה הַמְקֻהֶלָה.
תִּינוּקוֹת בּוֹאוּ לְסֻעוּדָה הַמְּגֻדִילָה,
וְיוֹצְאִים הַתִּינוּקוֹת מִן הַמְּגִרָה,
עַל עָגוּר, עַל תֵּבָה בִּנְהָר, רוֹכְבִים עַל צִנּוּאר פָּרָה,
אֲבָל הַבְּכִי מִמְּשִׁיף וְחוֹדֵר:
זֶה הַתִּינוּק, אֵיפֹה הוּא קְבוּר, אֵיפֹה הַנְּחֹתִי
אֵיפֹה שְׁכַחְתִּי אֶת הַתִּינוּק, בְּלִי מַיִם אוֹ אֲוִיר?
בּוֹאוּ לְשֻׁלְחָן. הָאֶכֶל מִתְקַרֵּר.

אָבֵל אֵיף לְבַלֵּעַ וְהַקּוֹל בְּגֵרוֹן.
פֶּתַח, פֶּתַח קוֹפְסָאוֹת חֲלוּדוֹת, קְבָרִים שְׁלֹא נִשְׁדָּדוּ אַף פַּעַם,
הַקְּשִׁיבוּ: אֵיפֹה הוּא קָבוּר,
אֵיפֹה הַנְּחָתִי אֵיפֹה שְׁכַחְתִּי אֶת הַתִּינוּק בְּלִי מִים אוֹ אֲוִיר?

שָׁקֵט בְּעוֹלָם,
אֵין כָּבֵר לְדַעַת עַל מָה, עַל מִי.
עָלִי עָלִי, נִשְׁמָע הַקּוֹל מִן הָאָבֶן.
זֶה הַתִּינוּק, כָּמוֹ שְׁדָּרַת עֲלָה שְׁקוּף. תִּתְּכּוֹפְפוּ לְהַבֵּיט,
תָּנוּ לוֹ לְשִׁתוֹת, תָּנוּ לוֹ לֶאֱכֹל, אִם נִשְׁאַר –

הַנֶּפֶשׁ הִיא אֶפְרִיקָה

מֵעֵבֶר לְקוֹ הַמִּנְשׁוּהַ עוֹמֵד שְׁלָחַן.
כְּשֶׁאֲתָה נִכְנָס בְּדֶלֶת נְעוֹת מַעְלִיו
נִי יוֹרֵק, גִּיבְרֶלְטֵר, לוֹנְדוֹן. אָבֵל הַנֶּפֶשׁ הִיא אֶפְרִיקָה.
לִפִּי הַקְּעָקוּעַ שְׁחוּרֵט הַזְּמַן בְּגוּפִים תּוֹכֵל לְנַחֵשׁ.

פַּעַם הִיָּתָה פֹּה עוֹנָה אַחֶרֶת,
הַקּוֹלוֹנִיָּאֵלִיזְם הִצִּיל אוֹתָנוּ.
אֲזַי לֹא יָכַלְתִּי לְחַשֵּׁב עַל חַיֵּי בְּלָתִי אִם בְּנִשְׁנִים
כְּשֶׁהִשְׁנִי גוֹזֵל אוֹתָם תָּמִיד מִמֶּנִּי.
עֲכָשׁוּ נוֹתְרָנוּ הַפְּרָאִים לְבַד.

אָדָם, חֲנוּהַ, כָּל כֹּף הַתְּרַחֲקָתִי מִכֶּם.
כָּל צַד אֲתֶם נִמְצָאִים מִמֶּנִּי תָּמִיד בְּצַד הָאַחֵר
וְאֲנִי מִנְּתָרֶת אַחֲרֵיכֶם מֵעֵבֶר לְעֵבֶר
עִם תִּינוּק הַזְּמַן הַחֹרֵר הַמְּתַקְצֵר בְּזְרוּעוֹתִי.

אפשרויות

מאמנת את שפתי
על לוח החשבון של אהבתה, היהפך
גרגר אחד לשבע שנים טובות.

הנה רות היפה מלקטת חיוכים בין הקוצרים.
אבל מי יאהב את זו, את חלקת השדה האחרונה
שהתנים מדליקים בלילה את בכים.

לא איש, לרגע רצפת העולם
הופכת שטוחה, אני נבהלת,
האם אין בי יותר געגועים?

ארז ביטון

נולד בשנת 1942 באוראן שבאלג'יריה
להורים ממרוקו. כשהיה בן אחת-עשרה
נפצע מרימון יד, והפציעה גרמה לעיוורונו ולקטיעת ידו השמאלית. למד עבודה
סוציאלית באוניברסיטה העברית בירושלים ופסיכולוגיה שיקומית באוניברסיטת
בר אילן, ועסק בעבודה סוציאלית, בפסיכולוגיה שיקומית, בכתיבה עיתונאית
ובעשייה פוליטית. נודע גם כעורך כתב עת ספרותי וכפעיל חברתי. זכה בפרסים
רבים, ביניהם פרס ישראל (2015).

לְאִמִּי לֹא חָיו לֵה הַיְלָדִים

לְאִמִּי
לֹא חָיו לֵה הַיְלָדִים
לְאִמִּי.
הָרֵאשׁוֹן,
לֹא חָי לֵה הָרֵאשׁוֹן
שֶׁקָּרְאוּ לוֹ דָּוִד
עַל שֵׁם אָבִיהָ.
הַשֵּׁנִי,
לֹא חָי לֵה הַשֵּׁנִי
שֶׁקָּרְאוּ לוֹ מֵאִיר
עַל שֵׁם
רַבִּי מֵאִיר בֶּעַל הַנֶּס
וְלֹא הָיָה לוֹ נֶס
לְחַיּוֹת.

וְהַשְּׁלִישִׁי הָיִיתִי אֲנִי
שֶׁקָּרְאוּ לִי יַעֲקֹב
שֶׁזֶה חַיִּים
וְחָיִיתִי לֵה,
אֲבָל
אֵינָה חַיִּים חָיִיתִי לָךְ
אִמִּי

להיות אורג

בבית חנוך עורים בירושלים
היה אדון צבי המנהל
מציג אותי
בפני האורחים של המוסד
ואומר
הילד הזה
כשיגדל
נתקין לו רצועה אחת על כתף שמאל
ורצועה אחת על כתף ימין
ונעשה אותו אורג
ויהיה עושה שטיחים
למלכים ולנסיכים
אורג לא נהייתי
אבל
לפעמים
ברגעים של חסד
שירי נעשים מרבדים קטנים
לכל אורח ולכל דכפין

רות בלומרט

נולדה בשנת 1943 בחיפה ומתה
בירושלים (2014). בוגרת

אוניברסיטת בר אילן בביוכימיה ובמיקרוביולוגיה ומוסמכת בית המדרש לרבנים
באמריקה בספרות עברית. ניהלה ארכיון לתיאטרון וערכה את כתב העת "במה".
גרה בירושלים ועסקה גם בתרגום. פרסמה שלושה ספרי שירה, שלושה ספרי
ילדים, קובץ סיפורים וספר מדע בדיוני. זכתה בפרס ראש הממשלה ובפרס
ירושלים לספרות.

נְכוּחָה

לְהִנָּלֵד בְּמָקוֹם בּוֹ הַיָּאוֹשׁ שׁוֹנָה
כָּבֵר אִי-אֶפְשָׁר.
נוֹתֵר, עֵדִין מֵתֵר, לְהִבִּיט נְכוּחָה,
לְרֹאוֹת אֵיד אֲבָנִים נֶעְרָמוֹת בְּדַרְכָּנוּ,
הָרִיסוֹת,
רְסִיסי זְכוּכִית,
גְּדֵרוֹת תֵּיל,
דְּרָכִים עֲקֻלָּלוֹת,
חֲקִים פֶּתִלְתִּלִּים
וּמִבְטִים חוֹרְשֵׁי רָעָה.
אָנוּ מֵתְרוֹשְׁשִׁים. מֵתְרוֹקְנִים.
מִסְתַּפְּקִים בְּקִיּוֹם,
מִתְנַחֲמִים בַּיָּאוֹשׁ הַמָּכֹר.

מִזְמֹן

כְּמוֹד גַּם אֲנִי עֵיפָה
אֶף פְּחוֹת חֲזָקָה
אֲבֹל מְקַבֵּלָת
סוֹפְגַת הַיּוֹמֹר וְלַעֲג
מְבִינָה שְׁקוּלִים
וּמְסַתְּפֶקֶת בְּכֹף שְׂבַחֲרַת בִּי פַעַם
מִזְמֹן:
גַּם אַתָּה הַתְּרַגְּשֵׁת כְּשֶׁאַדָּם וְחִנּוּהַ הַתְּקַרְבּוּ
וְהַשְׁתָּאוּ
הָרוּחַ לְבִלְבָּהּ וּפְרָחָהּ
וְהַדְּשָׁאִים קָדוּ.

שְׁלוֹם בְּטוֹחַ

הָרִי אֲנַחְנוּ רוֹדְפִים שְׁלוֹם
דּוֹלְקִים אֶחָדִי
וְהוּא מְסַתְּתֵר
בְּקֶטֶב זֶה אוֹ אֶחָד.
בְּקֶצֶר הָרוּחַ וְקֶצֶר הָרְאוֹת
קֶצֶרָה יִדְנּוּ לְצוּדוֹ.
וּכְשֶׁהוּא מִגִּיחַ, הַמְּגִנֵּל,
בְּכָל הָאֲרֶסְנָל יוֹרִים
שְׂיֵהָה לָנוּ לְפָחוֹת שְׁלוֹם פְּצוּעַ
לְטִיפֵל בּוֹ.

יונה וולך נולדה בשנת 1944 בכפר אוננו, לימים קרית אוננו, להורים מבסרביה ומתה במקום הולדתה (1985). בחייה פרסמה שישה ספרי שירה, חלק מיצירתה התפרסם רק לאחר מותה. לוולך נודעה השפעה רבה על דור המשוררים שאחריה, בין השאר בגלל שימושה הנועז והמהפכני במיניות בשירה העברית. חדשנותה הביאה לה פרסום, הכרה ותהילה. רבים משירה תורגמו לשפות זרות.

לְדוּ-מִמְדֵּי יַחְמֵק בְּשׁוֹר

נְעוּלַת זָהָב בְּאַדְמָה מְבֻרָכָה
אֶהְיֶה פֶסֶע דֵּק בְּרֹךְ מְרַגְלוֹתָיו
שְׁמִים בְּרֹאשֵׁי יְצִיפוֹ אִישׁוֹנֵי
כָּחַל חֶדֶשׁ יִנְכַּר כָּל הַקְרָבָה.
בְּגֶדֶר הַמְזֻמָּה נִפְתַּח עֲדָנָה
הַזֹּיגָה שׁוֹלֶטֶת בְּמִינֵי הַמְרָחֵק
לְדוּ-מִמְדֵּי יַחְמֵק בְּשׁוֹר
נִיּוֹתָר מְכַל פָּנִים לְקוֹנְטוֹרִים.
אֶהָב חֶלֶק כְּדָג בֵּיד יָלֵד
בְּבִקְשָׁה שְׁקוּף לֹא יִגְלִיד אֶצְלִי
רוּחַ פִּינוּגִית יְנִיחָנָה מְפֻזָּרָה
פְּסוֹת רְאִי בֵּין עֲלוֹנָה מְסֻכָּסֶכֶת.

אל תפחד

הִרְעָה יְמִיחֵק
הַלֵּבָנוּ הַמִּחְלָה
הוּא הַדָּף הָרִיק
שָׁעָלָיו יִכְתֹּב
הַסֵּפֶר הַיָּשָׁר
אל תפחד
כָּל הַלֵּבָנוּ
הוּא הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה
דָּף מְשִׁיחַ,
דָּף חֲפָשִׁי.
אל תחזיק בְּכַחַח
אֶת הַדְּמִיּוֹת הַבְּהוֹת
אֶת הַלְּשׁוֹן הַשְּׁחוּרָה
הַמְּפִיחַת כְּשׁוּלֵי קֶדֶד
כְּשׁוּלֵי קֶדֶדָּה,
כְּשֵׁם רֶעַ.
הַלֵּבָנוּ יְמִיחֵק הַכֹּל
הוּא תְּנוּעָה
יֵתֵן לָהּ
אל תחזיק בְּכַחַח
אֶת הָאִישִׁי
הִרְעָה,
הוּא לֹא תִּלּוּי בָּדָד
הוּא יָבוֹא כְּבָר
יִמָּצֵא לוֹ דֶּרֶךְ
לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּעָרָה.

רחל חלפי

נולדה בשנת 1945 בתל אביב, העיר שבה
עודה גרה ועובדת. פרסמה שבעה-עשר
ספרי שירה וספר פרוזה אחד. שנים רבות ערכה תוכניות דוקומנטריות ברדיו
ולימדה בחוג לקולנוע ולטלוויזיה של אוניברסיטת תל אביב. כמו כן עשתה
סרטים וכתבה מחזות. זכתה, בין השאר, בפרס ביאליק, בפרס ברנר, בפרס
אוניברסיטת ברקלי למחזאות ובפרסי המכון לקולנוע על סרטיה.

הדג הפסל

אני הדג המפסל
בחומר הקשה מכל

אני מפסל במים
והמים מקבלים אותי כמו אשה בשלה
באלו תמיד
באלו כבר לא

אין רגע אחרי הגלוי
אין רגע לפני
רק רעד המים שבין הזמנים

ראו איך
כמה יפים יצאו מתחת ידי
חומקים כעפרים נבהלים
מים מפסלים!

לפסל אהבה
איך לפסל אהבה תוך מים
רושפה בי פנימה
ונידי לשה במים רוצה להקפיא אהבה

וְהַמִּים שׁוֹטְפִים אֶת הָאֵהָבָה
וְאֲנִי מַעֲצֵב אוֹתָם בְּעֶצְבוֹת יִרְקָה
וְהֵם מְכַסִּים עָלַי בְּשִׁמְיָהָ עֲמָקָה
כְּאֵלּוּ יָפָה לָנוּ שְׁתִּיקָה

הַזֵּנֵב שֶׁל אֱלֹהִים

לְאֱלֹהִים וּלְדָדִי

לְאֱלֹהִים הַזֵּנֵב מִחֶכְרִי יִשְׂרָאֵל לֵב.
קָצַת שְׂמִיחָה – קָצַת נְעֻנֻעַ.
הַרְבֵּה שְׂמִיחָה – הַזֵּנֵב מִתְנַדֵּד חֲזָק מִצַּד לְצַד.
לֹא עוֹבֵר חֲלָקִים שְׂנִיָּה שֶׁל רַחֲשׁ לֵב
בְּלִי הַתְּרָגוֹם הַסִּימּוֹלֵטְנִי לְזִנְבִית.
מָה זֶה? מְעַרְכַּת עֲצָבִים מְשֻׁתָּפֶת?
אוֹ שְׂמָא הַזֵּנֵב הוּא מוֹשֵׁב הַרְגֵּשׁ?
אוֹ שְׂמָא הַלֵּב שְׁלֵה הוּא שְׁלוּחַת
הַזֵּנֵב שְׁלֵה שְׁהוּא שְׁלוּחַת
הַלֵּב שְׁלֵה?

אֱלֹהִים אֱלֹהִים כָּלִבָּה רִגְשִׁית כְּזֹאת
מִן הַזִּרְבוּבִית הָרוֹטְטֶת הַלָּחָה
אֶל קֶצֶה זִנְבִּי הַשְּׁחֹר הַמְּפֹאָר
כִּלְדָּ לֵב

אֵיזָה יָפִי לָךְ, אֱלֹהִים
אֵיזָה לֵב אֶרֶץ לָךְ, אֱלֹהִים
אֵיזָה לֵב גָּדוֹל לָךְ, אֱלֹהִים, אֱלֹהִים

אגני משעול

נולדה בשנת 1946 למשפחה הונגרית
בטרנסילבניה, בת יחידה להורים ניצולי

שואה. פרסמה שישה-עשר ספרי שירה. מוסמכת לספרות ודוקטור כבוד
לפילוסופיה מאוניברסיטת תל אביב. מנהלת בית הספר לשירה "הליקון"
ומלמדת בסדנאות כתיבה. ספריה תורגמו לאנגלית, לצרפתית, לספרדית
ולרומנית. זכתה, בין השאר, בפרס ראש הממשלה בארץ ובפרס לריצ'יפאזה
באיטליה.

שפת אם

השכנה שמשכה אותי החוצה
והתכה אותי מיד
אמרה ודאי: זאת ילדה!
אבי לזה אז סרט אלים
בפסנתר הישן בבית הקולנוע
ואני גמעתי אותה מיד,
מחפשת אותי על המסך המשלג
של עיניך.
שמש סתוית זרחה אז
בסילדצה,
צועננה גלתה לך תמורת אנו
שאראתה למרחק
אבל איש לא הבין מה נבאה האלף הקמוצה
שצרחתי חזק לתוך הסדר.
אחרי זה התפוצצת לאגודל
שבמקומו מצצתי מחק
של עפרון
עד שהפכתי אותו
והתחלתי לכתב
שירה
שחזרה להיות לי
אם.

אָרױַע נשױלי

אײַש לאַ ספּר אױתו
אַתּ הַחמור הַקטן הַמַּצְלָם
מַתַּחַת לַכּוֹתֶרֶת.

חמור לָבֵן
שְׁחִייוֹ רְתוּמִים לְגְרוּטָאוֹת
וְאַבְטִיחִים,
עַמֵּד וְדַאי בְּשֶׁקֶט כְּשֶׁהִדְקוּ לְגופו
אַתּ אֶכֶף הַדִּינְמִיט
עַד שֶׁטִּפְחוּ עַל אַחֲרָיו
וְדִרְבְּנוּ אוֹתוֹ
בְּיֹא לָלֶה אֶטְלֵעַ
לְעֶכֶר הָאוֹיֵב –

רַק שְׂאֵז
בְּאַמְצֵעַ הַדֶּרֶךְ
הַבְּחִין בְּעֵשֶׁב יִרְקֶרֶק
מְבַצֵּץ מִבֵּין הָאֲבָנִים
שֶׁבְּגָלְלוּ סִטָּה מִן הָעֲלִילָה
כְּדִי לְלַחֵד,
שִׁיָּד רַק לְעֶצְמוֹ
בְּשֶׁקֶט הַמַּתְקַתֵּק.

לֹא נִכְתַּב מִי יָרָה:
אַלֶּה נְשַׁפְּחָדוּ כִּי יִסֹּב לְאַחֹר
אוֹ אַלֶּה נְשַׁסְּרְבוּ לְקַבֵּל אֶת הַמַּתָּת

אַבֵּל כְּשֶׁעָלָה בְּסַעְרָה הַשְּׁמִימָה
הָעָלָה לְדִרְגַּת מְשִׁיחַ נֶפֶץ
וְנִשְׁבָּעִים וְנִשְׁתַּיִּם אֶתוֹנוֹת צְחֹרוֹת
לְקַקוּ אֶת פְּצָעָיו.

מרדכי גלדמן

נולד בשנת 1946 במינכן
להורים ניצולי שואה מפולין.
פסיכולוג קליני ואמן פלאסטי. פרסם חמישה-עשר ספרי שירה וחמישה ספרי
עיון. אסופה מקיפה של שירתו התפרסמה בארץ בשני כרכים ב-2010 ואסופה
משירתו עתידה לצאת לאור בארצות הברית בתרגום לאנגלית. זכה בפרס
ביאליק על מפעל חיים בשירה.

קיא

אֶכְלֵתִי כִּי רַעֲבָתִי
שְׁתִּיתִי כִּי צָמָאתִי
זִינָתִי כִּי חָרַמְנָתִי
זִלְזָלֵתִי כִּי זִלְזָלֵתִי
נִסְעָתִי כִּי נִכְסַפְתִּי
מִהֲרָתִי כִּי אַחֲרָתִי
אֶהֱבָתִי כִּי חִסְרָתִי
מַחֲיִיתִי כִּי הִפְלָלֵתִי
בְּכִיתִי כִּי נִנְטָשְׁתִּי
קָנִיתִי כִּי נִגְרַעְתִּי
טִלְפָנָתִי כִּי גִדְמָתִי
צָעֲקָתִי כִּי הִכָּאֲבָתִי

כִּי כִּי כִּי

הִיָּתְכֵן אֲרוּעַ טְהוֹר
אֲשֶׁר חָפְזִי הֵנוּ מִמְּסוּבָּבִים
הִתְאַהֲבוּת חֲפְזִית מֵאֲרוּעֵי הָעֶבֶר וְהַתּוֹרָשָׁה
מוֹסִיקָה שְׁאִינָה נֹבַעַת מִתְּשׁוּקָה כָּלִשָּׁהּ
אֶפְלוּ מִהִתְשׁוּקָה לְמוֹסִיקָה
פְּתִיחַת דָּלֶת סִתְמִית וּפְתָאוּמִית
שִׁבְעָדָה נִכְנָסִים זֹהָרִים שְׁמִי הִתְכַּלֵּת
צִפְרָדַע שְׁנוֹלָד לְפֶתַע מִתּוֹךְ הָאֲוִיר

בְּלֹא שְׁקֶדְמוֹ לֹוּ בִּיצִית אוֹ רֹאשׁוֹן
 אוֹ ה"כ"י הָאֲמִתִּי, הַטְּהוֹר, הַמְּמֻנָּשִׁי
 בְּאֻמָּצְעוֹתוֹ נִתֵּן לְשָׁנוֹת אַחַת וּלְתַמִּיד
 אֶת הַתְּפִתְחוֹתֵם הַעֲתִידִית שֶׁל הָאֲרוּעִים.

הַגָּשֶׁם

הַגָּשֶׁם יָרַד וַיִּרְדַּ
 אֶדְ עָרִינוּ נֹתְרוֹ חֲרָבוֹת
 בְּחוּטֵי מַיִם יָרַד הַגָּשֶׁם
 לְרַגְעִים אֶף הִיָּה לְבָרַד
 וְאֵשׁ נִצְתָה בּוֹ
 אֶדְ עָרִינוּ נֹתְרוֹ חֲרָבוֹת
 טָעוּ חֲזָאִים וְדוֹרָשֵׁי הָאוֹבוֹת
 הַגָּשֶׁם גָּאָה אֶדְ לֹא נִרְאָה
 שְׁטֹפֹנוֹ דָּהָר וְהַצִּיף עָרוּצִים
 אֶדְ רוּחַ חֹם שָׁרַק
 הָאֶרֶץ הִיָּתָה חֲרִיצִים חֲרִיצִים
 וּדְלָקוֹת פָּרְצוּ בַּחֲרָשׁוֹת
 כִּי יִבְשׁוּ הַיְּפִים בְּעֵצִים
 הַגָּשֶׁם הַצִּיף עָרִים חֲרָבוֹת
 בְּלֹא לְהִרְטִיב
 בְּלֹא לְהַרְוֹת
 צָמָא מִשְׁלַ וְהַמְצִיא צְמָאוֹנוֹת
 צְמָאוֹנוֹת רַבִּים קָדְחוּ
 מֵאֲרִבַּע הָעוֹנוֹת נֹתְרָה הַשְּׁחוּנָה
 וְאֵין לְצְמָאוֹנֵינוּ תַקְנָה.

דבורה אמיר

נולדה בשנת 1948 בירושלים,
בת להורים חלוצים ילידי פולין.

למדה ספרות עברית, פילוסופיה יהודית וקבלה בירושלים, וספרות אמריקאית באוניברסיטת אילינוי בארצות הברית. עוסקת בפיתוח תוכניות לימודים בלשון וספרות. פרסמה שני ספרי שירה. זכתה בפרס קוגל לשירה ובפרס היצירה הספרותית על שם לוי אשכול (2006).

רכוש נטוש

בפנין שָׁלְנוּ, אֶדוֹן פּוֹלֵאצ'ק לֹא נָחָה דַּעְתּוֹ
מִן 'הָרְכוּשׁ הַנְּטוּשׁ'.
הוא סֵרֵב לְקִנּוּת דִּירָה בְּבֵית שֶׁל פְּלִיט פִּלְסְטִינִי.
"פֶּרֶחְתִּי מֵצֵה, כִּיָּה, אֵיךְ זֶה אֶקְנֶה לִּי
בֵּית שֶׁל אֲנָשִׁים שֶׁהִפְכוּ פְּלִיטִים בְּגִלְלִי?"
כֵּן, יֵשׁ לוֹ זְמַן, לְאֶדוֹן פּוֹלֵאצ'ק.
מִיּוֹם שֶׁנִּפְל הַגּוֹשׁ הַקּוֹמוֹנִיסְטִי, הוּא דֵּן עִם הַצ'כִּים
עַל רְכוּשׁוֹ, שֶׁנִּנְטַשׁ, לְפִי תַּפְסֻתָּם.
בֵּינָתִים, חֲמָשִׁים וְאַרְבַּע שָׁנִים, הוּא גָר בְּאֶפֶן אֲרָעִי
עִם מְגִינּוֹת שֶׁהוּא מְפִיק מִן הַקְּלָרְנִיט שֶׁלוֹ,
שֶׁלֹא נִנְטַשׁ, וּמִנְפָּשׁוֹ הַשְּׁסוּעָה.
אֵין לוֹ מָה לְהוֹרִישׁ לְבָנָיו אֶלָּא קְלָרְנִיט אֶחָד, מְגִנָּה.

כְּנֵרִית

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן הִלַכְתָּ לְשׁוּק הַצִּפְרִים,
קָנִיתָ לָךְ כְּנֵרִית פְּשוּטָה, וְתַכְנִנְתָּ לְהַבִּיא אוֹתָהּ לְאַרְץ.
חֲשַׁבְתִּי שֶׁיֵּשׁ בַּמַּעֲשֵׂה הַזֶּה מִשְׁהוּ קֹצֶת מִיִּסְטִי,
כִּאלוֹ אִמְרַתְּ לְהַנְשִׁיב לְעֶצְמָךְ אֶת נִשְׁמַת אִמָּךְ,
שֶׁנִּתְפָּסָה בְּעִיר הַזֹּאת וּמִכָּאן נִשְׁלַחָה אֶל מוֹתָהּ.
נִעְלַכְתָּ כְּשֶׁלַעְגָתִי לְנוּצוֹתֶיהָ הַדְּהוּיּוֹת, לְמִקּוֹרָהּ הַפָּגוּם.
אִמְרַתְּ בְּגִאוֹה, "הַמְּרָאָה אֵינּוּ עֶקֶר, יֵשׁ לָהּ תְּעוּדוֹת,
וּבִתְחִירוֹת שִׁיכָה בְּכֹפֶר מוֹלֶדֶתָהּ זִכָּתָהּ בְּמָקוֹם רֵאשׁוֹן."
גַּם הַיּוֹם אֲתָה מֵאֲמִין בְּנִגְרוֹת, בְּתְעוּדוֹת וּבְמִסְמָכִים.
כֵּן, אֶפְשָׁר מִיָּד לְהַבְחִין שֶׁהִיִּיתָ אֲזִי יָלֵד.

פּרִיס, מֵרֵץ 1997

יצחק לאור

נולד באפריל 1948, לפני הקמת
המדינה, בפרדס חנה (פלסטינה-א"י).

ישב בכלא על סירובו לשרת בשטחים הכבושים. פרסם עשרה ספרי שירה,
ארבעה רומנים, שלושה קבצים של סיפורים, שני ספרי מסות ועיבוד של עבודת
הדוקטור שלו, ספר עיון על ידידו המחזאי חנוך לוין. חי בישראל.

מרחק

בְּלִילָה עַל גַּחְוֹנָה עַל קַרְקָעִית הַחֶשֶׁף זֹחֶלֶת
הֶרְכָּבָת. בְּפָרִיִּים רוֹאִים אֶת מִשְׁבָּצוֹת הָאוֹר שֶׁלָּהּ
עוֹלָיִם עַל יְצוּעָם. הַלִּילָה יִקְפֹּא הַנֶּהָר, הָעֶשֶׂב יִלְבִּין
מִקֶּרַח. צְפִירָה קוֹדֶחַת בְּאֹוִיר הַזֶּר. בְּבֶטֶן הַתּוֹלַעַת
הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת אֶת יִשְׁנָה, לְרַגֵּעַ אֶת פּוֹקֶחַת עֵין,
רוֹאֶה נְשָׁלִטִים שֶׁל תַּחֲנוּת רִיקוֹת וְנוֹב נִרְדָּמָת.
גְּבוּלוֹת חוֹלְפִים, שְׁפּוֹת קוֹנְדוּקטוֹרִים וּמַדִּיקָם, אֶת
חוֹט תְּפִירָה דִּקְיָק בְּתוֹךְ הִירִיעָה. בְּחִדְרֵי אֲנִי
רוֹעֵד מִגֶּעְגּוּעַ

עד

מִי מִבֵּיט בִּי וְאוֹמֵר: בְּנִי, מִי
אוֹמֵר בְּנִי בְּלִי לְהַבִּיט בִּי

פָּנִיךָ נִשְׁאָרוּ, לֹא הִבָּשָׁר, לֹא
הָרוּחַ, לֹא הַמֶּלֶה, לֹא
הַזְכָּרוֹן הַחֲרוּת

אֶתָּה הֵלֵא רְאִית אוֹתִי
כָּל זֶה בְּחַיֶּיךָ

מֵת לִי הָעֵד

בְּקוֹר

אָדָם יוֹצֵא לַחֲשֹׁךְ
מִפֶּתַח אֶפֶל וְחִלּוּל
צוּעֵד, צוּעֵד, נוֹשֵׁף
אֵד. גַּם הַבָּתִּים
נוֹשְׁפִים עֶרְפֶּל,
כְּמוֹ עֵינֵי הַחֲתוּל.

חוֹזֵר הַבֵּיתָה, לֹא כוֹתֵב
שִׁירִים, לֹא קוֹרֵא
שִׁירִים, מֵאַמְרֵים אֵיךְ
לֹא לְכַתֵּב שִׁירִים
אֵיךְ לֹא לְקַרֵּא
רוֹצֶה לְהִרְאוֹת
בְּלִי לְרִאוֹת, לְהִיּוֹת
מִבֶּט.

אִי-שֵׁם מֵצֵאוּ גְּוִיָּה, נִתְּנוּ
לָהּ שֵׁם, עֵינֵי הַחַיּוֹת
מִמְּלֵאוֹת אֶת הָעוֹלָם
בְּחֻשְׁכָּה כְּמוֹ אִמְבֶּט.
נִסְתָּם הַזְכָּרוֹן.

לֹא הַמָּוֶת מִבֵּית בְּנוֹ
בְּאֶלֶף עֵינַיִם, אֲבָל
הָעוֹרוֹן

רוני סומק
נולד בשנת 1951 בבגדד ובן שנתיים
הובא ארצה. למד רישום במכון אבני
וספרות ופילוסופיה יהודית באוניברסיטת תל אביב. היה מדריך חבורות נוער
ושנים רבות לימד בתיכון, בסמינר הקיבוצים ובסדנאות לכתובה יוצרת.
פרסם אחד-עשר ספרי שירה ושני ספרי ילדים. שיריו תורגמו לעשרות שפות
והתפרסמו בארצות רבות. זכה על יצירתו בפרסים חשובים. נשוי ואב לבת.

7 שורות על פלא הירקון

עוד מעט תשליף העיר תל אביב כמו אקדח.
מה שביבוא מכיוון הים יתחיל ברוחות חמות
ויברחובות כפר ידברו בשקט של אחרי היריות.
חבל שאין קרקס בעיר הזאת,
חבל שאין בולע חרבות, שאין קוסם, שאין פילים, שאין דרקון,
חבל שרק סירה אחת עוברת, עכשו שאני מראה למישהי לא מכאן
את פלא הירקון.

גו-העדן לארז

סבתא שלי אסרה להשאיר ארז בצלחת.
במקום לספר על הרעב בהדו ועל הילדים
נפוחי הבטן, שהיו פוערים פה על כל גרגר,
היא גררה בחריקות מזלג את כל השאריות
למרכז הצלחת ובעינים כמעט דומעות
ספרה איד יעלה הארז הלא אכול
להתלווין אצל האלהים.
עכשו היא מתה ואני מדמין את שמחת המפגש
בין שניה התותבות לשומרי הקרב המתהפכת בשער
גו-העדן של הארז.
הם יפרשו, מתחת לרגליה, שטיח ארז אדם

וְשֹׁמֵשׁ אֶרֶז צָהָב תִּכֶּה עַל
לֶבֶן גּוֹפֵן שֶׁל יִפְהַפְּיוֹת הַגֶּן.
סִבְתָּא שְׁלִי תִמְרַח שֶׁמֶן זַיִת עַל עוֹרֶן וְתַחֲלִיק
אַחַת אַחַת לְסִירִים הַקּוֹסְמִיִּים בְּמִטְבָּחוֹ שֶׁל אֱלֹהִים.
סִבְתָּא, מִתְחַשֵּׁק לִי לֹמֵר לָהּ, אֶרֶז הוּא צָדֵף שֶׁהַתְּכַנֵּץ
וְאַתָּה נִפְלִטָתָּ כְּמוֹהוּ
מִיָּם חַיִּי.

סלמאן מצאלחה
נולד בשנת 1953 בכפר
הערבי אל-מע'אר
(المغار, Al-Maghar). חי זה שנים רבות בירושלים וכותב הן בערבית והן
בעברית. דוקטור לספרות ערבית, מסאי, מתרגם ופובליציסט פורה. פרסם שמונה
ספרי שירה, רובם בערבית, והיה שותף לעריכת הקונקורדנציה לשירה הערבית
הקדומה. חבר מערכת כתב העת "משארף". חתן פרס נשיא המדינה לספרות
(2006).

ذيل الحجل

في شَفَتَيَّ وَطَنٍ مَثْرُوكٍ
يَنْفُضُ عَنْ أَكْتَافِهِ حَبَّاتِ الْقَمْحِ
الَّتِي عَلِقَتْ بِشَعْرِ الرَّأْسِ.

بين كُروم الزَّيْتُونِ
يَرَسُمُ الْفَلَّاحُ أَتْلَامَ الدَّاكِرَةِ
وَيَنْسَى شَهْوَةَ طُيُورِ الْبَرَارِيِّ
لِلْبَذَارِ.

على راحات صُخُورِ الْجِبَالِ
تَقْطُرُثُ غُيُومُ الصَّبَاحِ
لَضَعُطِ التَّلَالِ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ.

الصَّيَّادُ الَّذِي يَرْفُضُ الْاسْتِسْلَامَ
يَمْلَأُ حَقِيْبَتَهُ بِالْأَسْمَالِ
وَيَدُسُّ ذَيْلَ الْحَجْلِ بَيْنَهَا
لِغِي يَشْهَدَ لَهُ النَّاسُ
بِمَهَارَةِ الصَّيْدِ.

אַחֲרֵי מוֹתִי

אַחֲרֵי מוֹתִי,
רָפְדוּ אֶת גּוֹפְתִי בְּנֵיר
שֶׁל עֵתוֹן בְּקֶרֶךְ יִשׁוֹן, שְׁנָאֲמָר,
כִּי סוֹפֵג הוּא לַחַיִּים
שֶׁל עֶפֶר הַנֶּעְעָרִם לְתַלּוּלִית אֶלְמָת.
אֵלֵי מֵת הַבּוֹחֵן כָּל תְּנוּעָה
שׁוֹב וְשׁוֹב בְּקִפְיָהּ.

אַחֲרֵי מוֹתִי,
סָמְכוּ אוֹתִי בְּעֵתוֹן שֶׁל מָחָר.
שְׁנָאֲמָר,
לֹא שׁוֹנָה הוּא כָּלֵל וּכְלָל
מִן הָאִישׁ הָאֲמֻלֵּל שְׁקוּרָא בּוֹ
חֲדָשׁוֹת מְאֻתְמוֹל. וְנִלְכָּד כְּמוֹ הַחֹל
בְּשִׁעוֹן מְזַכּוּכִית אֲטוּמָה.

אַחֲרֵי מוֹתִי, כִּסּוּ אוֹתִי
בְּנֵיר. וַיְמָה כָּבֶר
יָכוֹל לְבַקֵּשׁ בֶּן אָדָם?
רַק לְכַתֵּב מִן הַשָּׂרֵשׁ אֶת שִׁירוֹ הָאֲחֵרוֹן.
הִפָּה עוֹד לֹא יָבֵשׁ.
הָעֵינִים לֹא רוֹאוֹת כִּי הַשָּׁמַיִם
כָּבֶר נִטָּה לְמַעְרָב.

עוֹד מַעֲט לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲדָשׁ.
וְעַל כֵּן, לֹא יִרְצָה הַמְּשׁוֹרֵר לְהִזְיֵעַ.
כִּי מָחָר,
הָעֵתוֹן לֹא יוֹפִיעַ.

חֹה פִּנְחָס-כֹּהֵן

נולדה בשנת 1955 ביפו להורים מבולגריה, אם לארבע בנות וסבתא לשני נכדים. מרצה לספרות ועורכת כתב העת "דימוי". ייסדה את "כיסופים", כנס בינלאומי לסופרים ומשוררים יהודים, וכיום מנהלתו האמנותית. פרסמה אחד-עשר ספרי שירה וספר שיחות על שירה ואמנות. זכתה, בין השאר, בפרס ראש הממשלה, בפרס אקו"ם ובפרס ראשון לציון ליצירה. גרה בירושלים.

גִּעְגּוּעֵיוֹ שֶׁל קְאָרְאָקְאָשִׁיאַן

אֲנִי נוֹשָׂאת בְּאֶגְרָטִילִים אֶת גִּעְגּוּעֵיוֹ
שֶׁל קְאָרְאָקְאָשִׁיאַן מִוִּיָּה דוֹלוֹרוּזָה 15 אוֹלֵד סִיטִי.
כָּל הַגִּעְגּוּעִים לְאֶרְמֶנִיָּה צָבָעַם כָּחֹל. (מֵאֵז כָּל פְּרָחֵי הַהָרִים
הֶרְחוּקִים שְׁטוּחִים וְשֹׁנִים. שִׁשָּׁה עָלִי כּוֹתֶרֶת תְּכֵלֶת
אֲבָקָנִים כְּתָמִים וּמָה שֶׁיִּכּוֹל לִהְיוֹת צָבָעוֹנִי הַהָרִים
עָלִי כּוֹתֶרֶתוֹ כְּתָם-דָּהָה-זְרוּעוֹת נְשׂוֹאוֹת מַעֲלָה לְשִׁפְתֵי הָאֶגְרָטֵל
שֶׁצִּנְאוּרוֹ מַעֲטָר בְּמַחְרָזוֹת סִימְטָרִית שֶׁל מְשֻׁלָּשִׁים יִרְקִים)

אֵילוֹת לְבָנוֹת רְצוֹת בְּהִלּוּךְ אִטִּי וְתַפְאֶרֶת גִּנוֹן הַרְבֵּי
בֵּין עֲשָׂבִים צְהָבִי עֲטָרֶת וּלְשׁוֹן אֵשׁ שִׁחּוּרָה בְּתוֹכָם
גַּם עָלִים טְפוֹת וּנְטִיפִים
הוּ, Jerusalem pottery הָאֶרְמֶנִי בִירוּשָׁלַיִם
וְחוֹלֵם אֶל הָרִיו הִירְקִים וּמַצִּיר וְאֲנִי בּוֹדָה פֶּס-
קוֹל צִעְדִי עַל מְרֻצָּפוֹת רְחוֹב הַגִּיא
וּמִנְעָרֶת שְׁטִיחַ צֶמֶר עֲזִים בְּדוּנִי
מַעֲפָר, וְצִלְחַת זְכוּכִית חֶבְרוֹן (בְּכַחַל הַהוּא)
אוֹצָרֶת אוֹר נָדִיר
וְלִכְל אֵלֶּה קוֹרְאֵת כְּמוֹ יוֹנָת בָּר
הוֹמָה עַל אֲנָטָה

אֶרְצִי

פְּגִישָׁה מְאֻחָרֶת

הָעֶצֶב הַזֶּה עֵין בְּעֵין
מִגָּע שֶׁל סִכּוּן בְּסִכּוּן
יָרֵךְ סִכּוּנִי עַל לֵהָב חֵד שֶׁלֶךְ
מִיֵּתֵר עַל קִנְיָן חֵדוֹ שֶׁל תַּעֲר
כְּנוֹר יִחִיד צוֹרֵם לְלִילָה
חֲרִיקָה מוֹסִיקָלִית מְעִירָה צִמְרָמֶרֶת
קִדְמוּנִית שְׂבִין הָעֶנְג לְאִימָה
הֵינּוּ סִכּוּנִים לוֹהֲבוֹת זו לְזוֹ
לֹא שְׁפָתַיִם רַק שְׁנַיִם אוֹחֲזוֹת
וּמְרָפוֹת

אמיר אור

נולד בשנת 1956 בתל אביב. הוא פרסם
אחד-עשר ספרי שירה, אפוס בדיוני ורומן.

שיריו ראו אור ביותר מארבעים שפות והתפרסמו בעשרים ספרים באירופה
ובאמריקה. על שיריו זכה, בין השאר, בפרס ראש הממשלה, במלגת פולברייט
ליוצרים ובפרס שירת היין של פסטיבל סטרוגה. תרגומיו מיוונית עתיקה זיכו
אותו בפרס שר התרבות.

יִרְק יִרְק

יִרְק יִרְק, כָּאֵב מְשָׁלֵם. לְצִיר אוֹתוֹ.
עֲנִי אֶזְדַּרְכָּת נוֹגְעִים פָּצְעִי,
הִיפִי יָפָה, הַמְלִיחַ מְלוּחִ;
כְּנֻנְתוֹ הָאֶזְרִית נָשָׁל אֱלֹהִים
טוֹבָה מִן הַסֶּתֶם.

הִנֵּחַ כָּבֵר, פִּתְאִי, דִּי.
מַעֲכֵס בְּעָלִי אֶזְדַּרְכָּת,
קוֹרֵץ בְּקִרְנִים נָשָׁל בָּקָר,
כָּאֵלוֹ תַּקְיִים כָּאֵלוֹ יֵשׁ
מֵה לְקַחַת מֵה לְתֵת

בְּאֶמֶת!
הָאֶפֶק נָשָׁם, לֹא רְחוֹק.
יִרְק, יִרְק. כָּאֵב מְשָׁלֵם.
לְצִיר אוֹתוֹ.

שְׁעוּרִים מִרְכָּבִים בְּעֵינֵי פֶּשׁוּט

גִּלְהָ לִי אֵיךְ לִהְיוֹת בָּךְ.
- אֲנִי מִחְזִיק בְּרֹאשְׁךָ. הִלְיָה עוֹלָה מִן הָעֶשֶׂב.
גִּלְהָ לִי אֵיךְ לִהְיוֹת בָּךְ.
- אֲנִי פוֹסֵעַ אֶל מַמְלָכָה אַחֶרֶת. אֵין לִי פֶה.
גִּלְהָ לִי אֵיךְ לִהְיוֹת בָּךְ.
- אֲנִי שׁוֹחֵה סָבִיב לְבִי כְּמוֹ כָּרִישׁ.
עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹאֶה אוֹתְךָ. אֵינְךָ קַיָּם.

גִּלְיָ לִי אֵיךְ לִהְיוֹת בָּךְ.
- אֲנִי מִחְזִיקָה בְּרֹאשְׁךָ. הִלְיָה עוֹלָה מִן הָעֶשֶׂב.
גִּלְיָ לִי אֵיךְ לִהְיוֹת בָּךְ.
- יֵשׁ לִי פֶה. אֲנִי מַנִּיחָה מְקוֹלוֹת אֲכִילָה עַל פְּנֶיךָ.
גִּלְיָ לִי אֵיךְ לִהְיוֹת בָּךְ.
- אֲנִי יוֹשֶׁבֶת עַל לֶבֶךָ כְּמוֹ חֲתוּל. רְחוּק מִן הַמַּיִם.
עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹאֶה אוֹתְךָ. אֲנִי רָעֵב.

ליאת קפלן

נולדה בשנת 1956 בקיבוץ
אייל. זה ארבעים שנה גרה
בירושלים ובתל אביב ועוסקת בהוראה. עורכת את סדרת ספרי השירה
"כבר", את סדרת "טנדו", ספרי מסה של משוררים על משוררים,
אנתולוגיות של משוררים הקוראים משירתם וטיוטות של שירי
משוררים. פרסמה שישה ספרי שירה, אחדים מהם בשיתוף פעולה עם
אומנית, מלחין וציירת. זכתה בפרסים רבים.

זֶכְרוֹן, אֲבִדוֹן

לסאפפו

בְּלִכְתָּךְ נִשְׁכָּרִים הַשְׁמַיִם
יָם רָחֵב נָשָׁב לְהִיּוֹת תַּהוֹ אֶפֶל

בוּ עֲדִין אֲנִי יְצוּקָה בְּגוּפִי,
לְשׁוֹנֶךָ עוֹד לּוֹקֶקֶת כּוֹכַב בְּמַרְתַּח אֲגָנִי
פֶּרֶפְרִיךָ עוֹד מְאַבְּקִים פֶּרַח פְּנִימִי שְׁלִי
עוֹד עוֹרְנִי מִהַבִּיל וְהוֹפֶךָ אֲוִיר נָע

בְּלִכְתָּךְ הַשְׁעָה חוֹזֶרֶת עוֹבֶרֶת חוֹזֶרֶת
זִכְרֶךָ מוֹתִיר אֶת הָעוֹלָם כֹּה בּוֹדֵד
זִכְרֶךָ מוֹתִיר אוֹתִי פֶלֶא עַל בְּשָׂרִי

הַדָּבָר הַיָּפֶה בְּעוֹלָם

זִיפִיָּה צוֹמְחִים מֵעוֹר הַלְחִי,
מִשְׁלֵשׁ נֶשֶׁל סֵדִין מִנֶּשֶׁם עַל עֶצֶם הַלֶּסֶת,
רִיסָיָה רוֹעֲדִים בְּרִגָּע
בּוֹ חוֹדֵר הָאוֹר אֶת צִמְרַת הָאֶרֶן
אֶת הָאוֹר הַמָּר,
אֶת הַזְּגוּגִית,
אֶת הַחֲלוּמוֹת הַמְּסַכְּסָכִים בִּשְׁעָרָי.

הָאוֹר הַכֹּל יָכוֹל מִסְתוֹלֵל בְּנִשְׁמוֹתֶיהָ הַכְּבִדּוֹת.
אֶתָּה יֵשֶׁן כְּפִי שָׂרָק אֶתָּה
יָכוֹל: סוֹפֵג אֶת הָאוֹר, מִחֲלִיף
אֶת תְּאֵיף
שָׁקוּעַ בְּבִאֲרוֹת נִשְׁכָּחָה, מְקַפֵּל וְזוֹכֵר.

הַדָּבָר הַיָּפֶה בְּעוֹלָם הוּא גַּעְגּוּעַ,
תַּיִי הַמִּתְאַר נֶשֶׁל שְׁנֵתָּהּ.

אדמיאל קוסמן

נולד בשנת 1957 בחיפה.
למד בישיבות ובמחלקה

לתלמוד של אוניברסיטת בר אילן. פרופסור למדעי היהדות באוניברסיטת
פוטסדם והמנהל האקדמי של המכון להכשרת רבנים רפורמיים ע"ש גייגר
בברלין. פרסם תשעה ספרי שירה ושישה ספרי עיון, עשרות מאמרים אקדמיים
ומאות מאמרים פופולריים. נשוי בשנית ואב לארבעה. זכה בפרס ברנשטיין,
בפרס ראש הממשלה ובפרס ברנר.

אינני מתנועע בשעת התפלה

אינני מתנועע בשעת התפלה, אני עומד קר וקפוא. דרוך
לבאות. המחשבות מטפסות עלי חרש כמו צבא-מסתננים,
נתפסות להן זריזות בחדדי-האבנים ומעפילות הלאה.
אינני מתנועע בשעת התפלה, אני עומד קר וקפוא. בתוכי זרוע זה
מפבר ההרס, החרבן. ואם אמרתי כי אינני מתנועע
בשעת התפלה, אך בפנים האדמה הקשה כצור לי נבקעת
בשבר ויללה כלסערת פרענות ממשמששת.
אינני מתנועע בשעת התפלה, אני משליך את צרור
מפתחתי אל-על ומעמיד פני מת. קר וקפוא.

מִבְקֵשׁ

מִבְקֵשׁ מְקוֹם שְׁקֵט עָלָיו תּוֹנַח הַנֶּפֶשׁ.
לְכַמָּה רְגָעִים בְּלִבָּד.
מִבְקֵשׁ מְקוֹם שִׁישִׁימֵשׁ מְדָרְדֹּךְ לְכַף הָרֶגֶל.
לְכַמָּה רְגָעִים בְּלִבָּד.
מִבְקֵשׁ עֲצִיז, עֲלֵה, גִּבְעוֹל, אוֹ שִׁיחַ, שְׁלֹא יָקוּם
וַיִּתְקַפֵּל כְּשֶׁהָיָא תָּבוֹא. לְכַמָּה רְגָעִים בְּלִבָּד.
מִבְקֵשׁ דְּבוּר אֶחָד, נָקִי, נְעִים וְחֵם שִׁישִׁימֵשׁ סִפְסָל,
מְקֻלָּט, לְמִישָׁהּ, קְרוֹבָה שְׁלִי, יְלִדָה-יוֹנָה, נִפְשִׁי שְׁלִי,
אֲשֶׁר יֵצֵא מִן הַתְּבָה, לְכַמָּה רְגָעִים, בְּשָׁעוֹת הַפֶּקֶר,
וְלֹא מִצָּאָה מֵאֵז מְנוּחַ לְרַגְלָהּ.

מחנה צריפין, י"ז אייר תשמ"ט

תמיר גרינברג

נולד בשנת 1959 בנתניה.
אדריכל במקצועו, גר ביפו

ומלבד שירה עוסק במחזאות. בעבר עסק גם בהוראה והיה ראש המחלקה לאדריכלות ועיצוב פנים בבית הספר להנדסאים שבאוניברסיטת תל אביב. פרסם שני ספרי שירה ומחזה. יצירותיו תורגמו, בין השאר, לאנגלית, לגרמנית, לצרפתית ולקטלאנית. זכה בפרס לוריא, בפרס קרן ת"א לספרות ופעמיים בפרס ראש הממשלה.

על המרפסת

על המרפסת הקרפית נתתי את לבי
לעלם קוריאני שנעימת שמו היא
תריסר פריטות מיתר ופיו קטן ובישני.
"שם הפוכים", אמר לי אהובי, "וכאן הוא המקום
שבו נחתכתי כשהייתי בן שלש ושחקתי
בסכין של אבא. כל כך הרבה דברים קטנים
ומפלאים יש ביקום, ואני אינני יכול להפסיק לחשב
על הצלקת שמעל גלגל העין."
הרחוב היה ריק מאדם,
ובשעה שנשקתי לאהובי על מצחו היוקד
ערפל את המרפסת ניחוח חריף
של חרות ומות.

דמדומים

אם עש חוזר מבעד לחלון חדרי
ומכנפיו משיר אבק צהב על פנקסי –
האם זה אות?
אם נעורותי באישון הלילה משנה טרופה
ועל שפת מטתי צללית כהה נצבת –

האם זה ידידי?
אָנאַ, שְׁקָרוּ לִי. אָמְרוּ לִי שְׂיָפָה הַגָּפֶן הַנֶּרְקֶבֶת.
אָמְרוּ שְׁתִּמְיָמִים גַּם הַצִּלָּלִים הַמִּתְאַרְכִּים בְּנִטּוֹת הַיּוֹם.

אִם בֶּקֶר קָר עוֹלָה, וְעֶרְפֶּל סְמִיד אֹפֶף
בְּתִים, יַעֲצִים וְאֲנָשִׁים שְׁאֵהָבָה עֵינִי לְרֹאוֹת –
הָאֵם קִיָּם דְּבַר-מָה מֵעֶבֶר לוֹ?
אִם סֶדֶק מִתְּפִתַּל בְּטִיחַ אֶת עֵינִי מִשָּׁד,
וּבִיפִי הִקּוּ חֲכָמַת-אֶמֶן נִפְרֶת, וְרוֹד, וְכֹנֶנָה –
הָאֵם זֶה נִחְמָה?

אָנאַ, שְׁקָרוּ לִי. אָמְרוּ שְׁעַל יְסוֹד אֵיתָן נֶצֶב הַבַּיִת.
אָמְרוּ לִי שְׁמַעְבֵּר לְאוֹקֵינוֹס מִמִּיתָנוֹת עָרִים גְּדוֹלוֹת וְשׁוֹקֵקוֹת חַיִּים.

חַיִּיו, אֲשֶׁר פְּרוּסִים הָיוּ

חַיִּיו, אֲשֶׁר פְּרוּשִׁים הָיוּ לְעֵינֵי כָל בְּכָתֶם צָבַע וּבִמְשִׁיכוֹת מִכְחוּל,
סְתוּמִים הָיוּ לְכָל רוֹשְׁמֵי הַבִּיּוֹגְרָפִיּוֹת אוֹ סְטוּדֵנְטִים לְהוֹטִים
הַמְּבַקְשִׁים לְגֹזֵל קִמְצוֹן מֵהֶלְתּוֹ שֶׁל הַמֶּאֱסָטֵרוֹ.
אִישׁ לֹא יָדַע הֵיכָן נוֹלָד, מָתִי לָמַד, אִם הִתְעַשֵּׂר אוֹ מֵת דִּלְפוֹן,
וּמָה מְקוֹר אוֹתָהּ שְׁלֹנָה שְׁדִמְיוֹתָיו (דִּיוֹקָן עֲצָמִי, לוֹחֶם בְּקָרֵב)
קִרְנֵנוּ בְּטִבְעִיּוֹת שְׂאִין שְׁלֵמָה מִמֶּנָּה.
הָאֵם נֶצֶרֶף בִּיסוּרִים לִפְנֵי אוֹתָהּ בְּשִׁלוֹת בְּלָתִי-נִתְפָּשֹׁת? הָאֵם נִנְשָׁד
בְּזַעֲמוֹ שֶׁל הַיָּאוֹשׁ? הָאֵם שָׂאֵב אֶת חֲכָמָתוֹ מִן הַסְּפָרִים אוֹ שֶׁהָאֵל
חָנַן אוֹתוֹ בְּמִין מִתַּת נְדִיר?
בִּיצִירָתוֹ הָאֲחֵרוֹנָה (גּוֹרָסִים הַמְּלַמְּדִים) נִרְאָה שׁוֹלִית נֶפֶח צָעִיר
מִלְּהִיט תַנּוּר, וּמֶאֱחֹר, עַל שַׁעַר שֶׁל בִּנְיָן מוֹצָק, הַכְּתָבַת חֲקוּקָה:
"הַזְמַן נָאָה, הַמְּלָאכָה טוֹבָה".

נתן וסרמן
נולד בשנת 1962 בירושלים להורים
יוצאי פולין וליטא. גר בעיר הולדתו.
חוקר הספרות האכדית, פרופסור מן המניין באוניברסיטה העברית בירושלים
וראש המדור למזרח הקרוב הקדום. פרסם ארבעה ספרי שירה, ספר פרוזה
ומספר ספרי מחקר ועיון. בשנת 2008 זכה בפרס יהודה עמיחי לשירה עברית.

אודיסאוס

שְׁנַעֲנַנִּי אֶל הַמַּעֲקָה בְּטָבוֹר
הָעוֹלָם נִזְכַּרְתִּי רַק כְּעֶבֶר שְׁעוֹת:

בְּדִלוֹס הַצֶּפֶה עַל הַמַּיִם
בְּשֶׁמֶשׁ הַמִּתְגַּלָּה כְּאוֹר וְשֶׁמֶן בּוֹעֵר
כְּמוֹ בִּיצָה קִדְמוֹנִית הַנוֹפֶלֶת אֶל דְּפָנוֹת הַסִּיר
זֶה הַמְּקַדָּשׁ נִשְׁאֵין לוֹ שְׁמוֹת תֹּאֵר

וְהַמְּחוֹלְלוֹת לְאֶטֶן עַל הָאֲרִיחִים הַכֹּחֲלִים
סוֹכְבוֹת וּמְבִיטוֹת זֹו בְּזוֹ עֵין בְּעֵין וְשׁוֹלֵי שְׁמִלוֹתֶיהֶן רְטָבִים
וּנְשִׁימוֹתֶיהֶן
צְעִיפִים וּבִידֵיהֶן טְמִיכוֹת וְרִיחָן מְלַח מְרַחֵק

זָכַרְתִּי אֶת הָאֶפְלָה נִפְרָשֶׁת מַעְלֵי
כְּמוֹ עֶפְעָף הֶחָשׁ עֲדִין בְּלַחוֹת הָאִישׁוֹן שְׁנַפְקָח תַּחְתָּיו

אֶת הַמַּיִם סָבִיב הַלֵּב הַמְּהַבֵּהב קֹשֶׁה לַחֲצוֹת.
בְּשֶׁר עֲטוּף בְּשֶׁר מִנַּח בֵּין הַסְּדִינִים וְרִיחַ הַדְּבֵשׁ וְהָאֲצוֹת
מְמַלֵּא אַחֵר צִהְרִים נוֹסֵף וְאֵין עוֹד דּוֹנֵג לְאֶטֶם אֶת הַרְצוֹן הַמִּתְמוּטֵט
וְאַרְגֵּז הַחֲזָה מִתְמַלֵּא בְּחוֹל. הָעָרֵב בָּא וְהִילָדִים, לַחֵי שֶׁעָר,
צוֹהֲלִים, מִתְרַחֲקִים מִמֶּנִּי, נִשְׁעָן אֶל הַמַּעֲקָה,
יִמִּיר יָמִים לְקַפְלֵי מְפָרָשִׁים רְטָבִים

הִנֵּה סִסְרָא

אָנִי סִסְרָא הַיּוֹם
לֹא אָשׁוּב לְבֵיתִי

אָנִי הַלְּבָנִים הַשְּׂרוּפּוֹת
עָלִיָּהֶן נִשְׁעָנֶת לַחֲיָהּ שֶׁל אִמּוֹ שֶׁל סִסְרָא

אָנִי אֵלֵי הַבַּיִת שֶׁל סִסְרָא
עֵינָיו הַמְּנַצְנָצוֹת הַמְּבִיטוֹת לְרַחֲוֶה לֹא צָפוּ דְבָר

אָנִי מִסֵּדֶת הַזֵּהָב שֶׁל סִסְרָא שְׁנִמְעָכָה בְּאַבְקַּת
הַיּוֹם הַחֹם הַיּוֹם הוּא לֹא יָשׁוּב לְבֵיתוֹ

אָנִי בְּנוֹ שֶׁל סִסְרָא אָנִי
עוֹד לֹא יוֹדֵעַ דְּבָר עוֹד לֹא שְׁבָתִי הַבֵּיתָהּ

אָנִי אָבִיו שֶׁל סִסְרָא
אָנִי זוֹכֵר אֶת עֲלֵשׁ עֵינָיו הַפְּקוּחוֹת
בְּסִמּוּךְ לָקוֹ הַמִּים נִפְרָשׁ רָחֵב גָּדוֹל וְנִשְׁקָט
דָּגִים, עֲשִׂים וְסָסִים עוֹפְפֵי שָׁמַיִם בְּעֵמֶק הַטְּבוּעַ, הַבְּהִיר
אָנִי זוֹכֵר שְׁעֵמֶדְנוֹ עַל הַחוּף מְבִיטִים לְכוּן מְמַנּוֹ בָּאֲנֹ: אָנִי
גִּיֵּי הַיָּם, הָאֶפֶק הַתְּקָרֵב בְּמַהֲירוֹת וְאֵז הוּא עֵיף וְצָנַח וְנִרְדָּם. הִנֵּה סִסְרָא. בְּנִי

אלי הירש

נולד בשנת 1962 בפתח תקווה. עבד
שנים רבות בעריכת ספרות בכמה וכמה
הוצאות ספרים, תרגם מאנגלית וכמו כן עסק, ועודנו עוסק, בביקורת הספרות
במסגרות עיתונאיות שונות. הירש גם מעביר סדנאות שירה ומפרסם בלוג ובו
מאמרים שעניינם שירה. פרסם ארבעה ספרי שירה. גר בתל אביב, נשוי ואב
לשלוש בנות.

הולך ובא

אֲנִי לֹא רוֹצֵה לָמוּת
כִּי מוֹתִי יִצְעַר מְאֹד
אֶת מִי שְׂנֵפֶשֶׁה אוֹ נִפְשׁוֹ
לְנִפְשִׁי הִיא כָּלָה אוֹ אֲחוֹת.

יֵשׁ הֶרְבֵּה סִבּוֹת לֹא לָמוּת.
לָמָּה בְּכָלֵל לָמוּת.
אֲנִי רוֹצֵה לְחַיּוֹת
עוֹד וְעוֹד – וְיִחַד עִם זֹאת

הַסִּבֶּה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר
לֹא לָמוּת – הִיא לֹא לִצְעַר
אֶת אֵלֶּה שְׂשֻׁמְחָתָם
עֲצֻבוֹתָם וְהַמִּית חַיֵּיהֶם

הֵם מְזוֹנָה שֶׁל רוּחִי,
מַעֲיָנוֹת עֲלוּמִיָּה
יִקְבִּיָּה וְאַסְמִיָּה
שֶׁהוֹלְכִים וְכֹלִים כְּמוֹתָהּ.

יֵשׁ הַתְּמָהִים לְדַעַת
מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין יֵינָם
נָשׁ לְרוּחִי אוֹ חַיִּי לְמוֹתִי.
וְאַכֵּן – אֲנִי חַי לְעַד

בְּהִנֵּה שְׁנֵמֶשֶׁף עַד בְּלִי דִּי
וְעַמִּי חַיִּים יִקִּירִי
אוֹהֲבֵי וְאַהוּבֵי.
זֶה מוֹתִי נִשְׁהוּלֵל וְבָא.

וּמִדּוּעַ שְׁאַצְעֵר
אֶת רַעִי לְגֵן עֵדֵנִי
בְּלִי נִשְׁאוּכַל לְנַחֲמָם
בְּרוּחוֹ וּבִשְׁרוֹ נָשׁ לְחַמָּם?

חֲרָשׁ הַשְּׂכָחָה

לְקוֹם מִן הַשְּׁלָחַן
לְכַבּוֹת אֶת הַמִּחְשָׁב
וְלִלְכֹּת לַמַּטָּה
זֶה הַלְּקַח הַכִּי חָשׁוּב.

לְכַתֵּב תּוּכְלוּ גַם מָחָר.
עֲכָשׁוּ הַזְמָן לִישׁוֹן.
יִשְׁדּוּת הַבְּרָאשִׁית
יִחַכּוּ לְאוֹר רֵאשׁוֹן

וַיַּחֲלִיקוּ לְתוֹךְ חֲלוּמָכֶם.
הַצִּטָּנָפוּ בְּגוֹף הַיָּשׁוּן
מְשֻׁמְאָלְכֶם עַל הַמָּטָה
וְאִם אֵין שָׁם גּוֹף כְּזֶה

הַצִּטָּנָפוּ בְּתוֹךְ הַשְּׂמִיכָה.
שִׁירֵיכֶם יַחֲכוּ לְמַחֵר.
שִׁחֲרוּ אֶת פְּנֵי הַשִּׁחַר
בְּחֹרֶשׁ הַשְּׂכָחָה.

טל ניצן

נולדה ביפו. פרסמה רומן, שני ספרי ילדים ושישה ספרי שירה. אחד-עשר מבחרים מתורגמים משירתה

הופיעו בחוץ לארץ. ערכה שלוש אנתולוגיות לשירה, ביניהן מבחר המחאה "בעט ברזל" שתורגם לאנגלית ולצרפתית. תרגמה כשמונים ספרים מאנגלית ומספרדית. זכתה בפרסים רבים, ביניהם פרסים למשוררים בראשית דרכם ולספרי ביכורים, פרס היצירה למתרגמים ופרס ראש הממשלה לסופרים.

זה

עֲכָשׁוּ יֵשׁ לָזֶה
חַיִּים מְשֻׁלוּ,
חַיִּים מִמְּאִירִים מְשֻׁלוּ,
לִידוּעַ וְלֵלֵא-יְדוּעַ
אֵין אֲחִיזָה בּוֹ,
וְאִם יִכָּבֵשׁ יָשׁוּב וְיִפְרֹץ,
תִּמְיֵד מְהֵרָה יוֹתֵר,
לוֹפֵת יוֹתֵר בֵּינֵד מְדָמָה
אֶת הַגֶּרוֹן הֵלֵא-מְדָמָה,
וְאֵין דְּבָר צְלוּל דִּי
לְהַפְרִיד בֵּין זֶה
לְשְׁאִינֹו זֶה.
לְפַעֲמִים אֵין דְּבָר
לְשְׁאִינֹו זֶה.

הַסֵּד

אֶת עֵלְבוֹן רַעְבוֹנוֹ שֶׁל הָעַנִּי לֹא תִפְּיֵס
וְאֶת תְּשׁוּקַת הַנוֹקֵם הַיּוֹקֶדֶת לֹא תִשְׁכַּף
וְעַל הַבֵּית הַמִּתְנַתֵּץ בְּגוֹפָךָ לֹא תִגֵּן
וְאֶת עֲגֻלַּת הַתִּינֻקָּה הָעוֹלָה בְּסַעְרָה
לֹא תִבְלֵם וְתוֹרִיד אֶרְצָה בְּרָךְ
וְאֶת מְמִשְׁלֵת הָרָשָׁע לֹא אַתָּה תִּכְלֶה מִן הָאָרֶץ.

עֲשֵׂה אֶפֹּא לְבֵיתְךָ
לֶךְ אֶל אוֹהֶבְךָ
אֶל יְחִידְךָ
אֶל הַתַּחֲנוּנָה הַצְהָבָה בְּחֶרֶפִּי עֵינָיו
וּכְבַּשׂ אֶת פָּנֶיךָ בְּפִרְוֹתוֹ.

לְטוֹף אֶחָד
לְחַתּוּל אֶחָד
בְּעוֹלָם.

אֶפְשָׁרִיּוֹת

- נֹאמֵר נִשְׁאַתָּה שׁוֹכֵב עַל הַצַּד, הַמּוֹן זְמַן, עוֹד מַעֲט נֹכְמֶכֶר
וְאַתָּה עַל אוֹתוֹ הַצַּד,
הַלְחִי כָּכֶר כּוֹאֶבֶת לָךְ, גַּם הָאֶזֶן כּוֹאֶבֶת, הַצִּנּוֹאֵר מַעֲקָם, הַצִּלְעוֹת
נִמְחָצוֹת
וְכָל הַגּוּף שֶׁלָּךְ צוֹעֵק דִּי.
- אֶסְתַּוְּבֵב לְצַד הַשָּׁנִי.
- נֹאמֵר נִשְׁאַין לָךְ צַד שָׁנִי.

רמי סערי

נולד בשנת 1963 בפתח תקווה ובילה את ילדותו בארץ ובארגנטינה. דוקטור לבלשנות ומתרגם מוסמך. כשלושים שנה לימד עברית, בלשנות וספרות בישראל, בארצות הברית, ביוון, בהונגריה ובפינלנד. פרסם עשרה ספרי שירה ותרגם לעברית עשרות ספרים משמונה שפות, ביניהן הונגרית. חתן פרס ראש הממשלה פעמיים. ב-2010 זכה בפרס האקדמיה ללשון העברית על שירתו ותרגומיו.

להיות המזל המזדמן

לעבר במקומות שאין בהם
בדיוק כפי שעברת
כדי לתת לפלבלב המדבבל מגשם –
טורטוגרו, קוסטה ריקה –
במעט מחצית מארוחת הבקר,
את כל החביתה.

לפצות שני פלבי רחוב
בתחנת הרפכת של טירנה:
רבע עוף שהיה אי-אז תרנגולת
ועוד רבע עוף
ועוד קצת.

לשוחח שיחות נפש ארכות
עם שנים מאובדי הערך:
עם מי שרצה להצטרף
ללגיון הזרים ויותר,
ועם הפסיכולוגית המערערת
שרצתה רק הכל
קצת יותר מקצת.

לַתֵּת לַגְּבָרִים קֶצֶת יוֹתֵר מִהַכֹּל,
לְאַיִן־סָפּוֹר כְּבוֹיֵי הָעֵינַיִם,
גַּם לָהֶם בְּבוֹאֵנוֹס אֵירָס
שְׁרוּצִים הַכֹּל וְלֹא כָלוּם.

לְחֹזֵר תָּמִיד לַכֶּלֶה, לַכֶּלֶה,
לְטִיגָה וּלְלִיקָה, לְשִׁתִּי
צִמְאוֹת הָאֶהָבָה בְּאַתּוּנָה וִירוּשָׁלַיִם:
לְנֹדֵד בַּחוּץ וּבְכַנְיָם בְּלִי סוֹף,
בְּלִי סוֹף וְעַד הַסּוֹף
לְהַשְׁאִיר מֵאֲחֹר
חַיּוֹת מְרֻצּוֹת,
שֶׁכֶּל אֲשֶׁר מִזְדַּמֵּן.

עַל בְּחִירַת הַמִּתְרַגֵּם

בְּשִׁקּוּל-דַּעַת וּבְטוֹב-טַעַם, כְּשֶׁאֵין בִּי יִשַׁע וַיֵּשׁ בִּי אֵשׁ,
אֲדוֹן הַמְּלִים עָרִיץ כָּמוֹ הַשָּׁנִי בֵּין עָנִי לְבֵין עֶלְפוֹן.
עַל הַגְּבוּל כְּתִיבָה וְתַרְגוּם – יְלִלוֹת דְּחוּסֵי נְדוּדִים –
הָעוֹלָם סְמוּי כָּמוֹ רֶגַע, נִשְׁבּוּ הַשְּׁפִיּוֹת לְכֹאוֹרָה
מִמִּמְשָׁת אֶת קֶצֶה הַטְּרוּף. הַשִּׁירִים אוֹמְרִים אֶת דְּבָרָם,
כִּי הַלֵּב הוּא הַנֶּשֶׁם וְהַפֶּה. לִי יֵשׁ אֶחָד כְּזֶה,
וְהוּא מִתְרַגֵּם אֶת עֲצָמוֹ: בָּמוֹ חַיִּי חִלּוּמוֹת שֶׁל מָוֶת,
וּבְלִית בְּרָרָה נִכְתָּב כָּל מַה שֶּׁנוֹעַד מִלְּכַתְחָלָה.

רק הנצח שורד לנצח

דָּקָה כְּמוֹ נֵר כֶּכֶה הָאֶהָבָה
וּמִפְנֵה אֶת מְקוֹמָהּ לַחֲשֹׁךְ הַגָּדוֹל,
לַחֲפֹשׁ הַקָּטָן שֶׁבּוֹ חוֹלֵף הַזְמַן –
דִּיג עֲתִיר בָּנִים, צְלוּק פָּנִים נוֹיָה אֲרִנָּה.

הַעוֹלָם אֵינוֹ סוֹבֵב סְבִיבּוֹ.
רַק בְּטָעוֹת נִדְמָה,
שֶׁאֲנִי נִשְׁמָשׁוֹת קְטָנוֹת בִּיקוּם
וְשֶׁהָאוֹר נִצָּחִי.

אָדָם רֵשָׁאִי לְהִיּוֹת אִישׁ זָר,
גָּבִישׁ, צֵל אוֹ פְתִית שֶׁלֵּג,
דָּבָר שֶׁמְטִילִים הַרְחָק
וְשֶׁבִּבְדָמוֹת הַשֶּׁקֶט.

וּכְשֶׁהִסְדָּר מִתְעַרֵּעַ,
נוֹצֵר סֵדֶר חֲדָשׁ,
תָּמִיד בְּסֵדֶר,
שֶׁגַם הוּא נִדּוֹן לְהִתְעַרֵּעַ.

נולדה בשנת 1964 בטבריה.
פרסמה שמונה ספרי שירה.

אפרת מישורי

עורכת, מנחת סדנאות כתיבה ומייסדת הסלון הספרותי "תאטרון הטקסט הנווד". עבודת הדוקטור שלה קושרת בין פסיכואנליזה לספרות ועוסקת במקום כאובייקט מעבר של המשורר. זכתה בפרס רון אדלר לספר ביכורים ובפרס ראש הממשלה לשנת 2001. בזמן האחרון הרחיבה את פעילותה גם לקולנוע.

ואין איש מלבדי

לילה,
הוא ישן כעת
ואין איש מלבדי
שיוֹדע
איד.

לפנות בקר
הוא לא נרדם,
ואין איש מלבדי
שיוֹדע
למה.

מאחר,
הוא יקום מקדם מחר,
ואין איש מלבדי
שיוֹדע
שהוא לבדו.

הִנֵּה זֶה בָּא

הוא נָתַן מֶה לְשִׁתְּמִיד נָתַן
אָבֵל עֲכָשׁוּ הֶרְגָל שְׁלוֹ
גְּדוּלָה וְחֻלְקָה
כִּי הוּא מוֹרִיד שִׁעָר בְּלִיזָר

הוא הוֹמוֹ, אֲנִי אִמָּא שְׁלוֹ,
וְאֲנִי לֹא יִשְׁנָה בְּלִילָה

מֶרֶב אֶהְבֶּה

מיכל הלד
נולדה בשנת 1964 בפתח תקווה. היא
חוקרת ומלמדת תרבות וספרות ספרדית
יהודית (לאדינו) וספרות עברית באוניברסיטה העברית בירושלים. עבודת
הדוקטור שלה על סיפוריהן האישיים של מספרות עממיות בלאדינו ראתה אור
כספר. כמו כן פרסמה מגוון מאמרים על הלשון, הספרות והתרבות הספרדית
היהודית ושני ספרי שיריה משלבים עברית ולאדינו.

אי השושנים אי הרמונים

הרחובות הגועשים של רודוס
הם בעיני ריקים כלם
גלי שמחה כחלה רצים אל חוף
אני רואה מקנה
דמעות

כפר אוראון מרטרון עוטה גונים
ובעיני רק הצללים
של תינוקות וזקנים נשים גברים
שספרדית על לשונם
והם
מגרשים

אחר חצות נמלא הא
צלילים עורגים
של מוסיקת יגן
אני שומעת רק זמרת הנצרות
שפעם שרו כאן

זרקי עצמך לים
זמרו הן לפלה בטבילתה
וכשעלתה היא מהים
שם שקדיה פרחה

בֵּין הַנֶּהָר לַיָּם
חֶפֶה כָּבֵד הֶחֱתָן
וְעֵץ שֶׁל חֲבוּשִׁים צָמַח אֶז
לְמוֹלָם

בְּהִתְעִיטָה עָלַי נִפְשִׁי אֲנִי פוֹסֵעַת
בֵּין הַסִּמְטָאוֹת שֶׁל אֵי הָרְמוֹנִים
כְּשֶׁלְּמוֹלִי נִגְלָה סָגוֹר וּמְסֻגָּר חֲמָאם תּוֹרְכִי
בּוֹ אֵין
כָּלָה
וְאֵין
טְבִילָה

וְרַק אֲנִי נוֹטֵעַת
עֲצֵי שְׁקָדִים וְחֲבוּשִׁים
בֵּין הַיָּם לְבֵין הַחוּף
שְׂבִתוֹכִי

לפי המסורת השם רודוס נובע מהמילה היוונית שושן או רימון. לכן מכונה רודוס "אי
השושנים" או "אי הרימונים".

בְּרַחוּב טַבּוּר הָאָרֶץ בְּטַבְּרִיָּה

בְּרַחוּב טַבּוּר הָאָרֶץ בְּטַבְּרִיָּה
וּבְתֵל אָבִיב בְּסִמְטָה פְּלוּנִית וּבְסִמְטָה אֱלִמוּנִית
וּבְסוּא אֶל-עֵטְאָרִין הוּא שׁוּק הַבְּשָׂמִים
בְּעִיר הָעֵתִיקָה בִּירוּשָׁלַיִם
יַעַל חֲנוּת הַגְּלִנְטֵרִיָּה שְׁהִיָּתָה לְפָנִים שֶׁל סָבִי
בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת
אֲנִי מְתַגֹּרֶרֶת כִּי כָּל הַמְּקוֹמוֹת מְתַגֹּרְרִים בִּי

שרון אס

נולדה בשנת 1966 ברמת גן. למדה לימודים קלאסיים ומוסמכת במדע הדתות. מרצה לספרות במוזיאון תל אביב ובמכללת "עלמא" ומורה בתוכנית לכתביה של אוניברסיטת תל אביב. שותפה לעריכה של סדרת "טנדו", ספרי מסה של משוררים על משוררים. פרסמה חמישה ספרי שירה שזיכו אותה בפרסים רבים, ביניהם פרס ראש הממשלה, מלגת פולברייט ופרס ביאליק.

הנערים החלקים

הנערים החלקים, שִׁיחֲצוּ אֶת חַיֵּינוּ
בְּשִׁירָתָם – עוֹד לֹא נִבְרָאוּ. הָאֲדָמָה לֹא שָׁלְפָה
אוֹתָם מִתּוֹכָהּ כְּנֶרְקִי־סִי גֶשֶׁם דְּקִים. כָּל הַלֵּילָה
עֲמַדְנוּ עַל הַמֶּרְפֵּסֶת צוֹפִים אֶל הַגִּבְעָה,
פָּנִינוּ פְּקוּחֹת כְּלַעֲי אֲרִיּוֹת שֶׁל אָבִן
לְהַרִיעַ בְּהֶרֶף בּוֹ מִשְׁתַּנָּה חֹמֶר, לְחַלֵּץ עֲצָמֵנוּ
מִמּוֹשְׁלִים זָקְנִים.

נִרְדָּמְנוּ.

בְּעוֹדְנוּ בּוֹטְחִים בְּעֲצָמֵנוּ בְּאוֹ הַתְּמוֹרוֹת
בְּלֹא לְהוֹתִיר עֵקֶבוֹת עַל הַמֶּרְצָפוֹת שֶׁזָּרְחוּ בְּטֵל, נוֹטְלוֹת מֵעַמָּנוּ
אֶת שְׁמוֹת הַחֶבֶה
מוֹזְגוֹת לְתוֹכֵנוּ דָם קוֹפִים פְּרוּעַ

חֲשׂוֹכִים וְהִירִים תָּלֵשְׁנוּ בִּבְקָר
אֶת כָּל נֶרְקִי־סִי הַגֶּשֶׁם, רָגַע לִפְנֵי שֶׁהִפְצִיעוּ
בְּתוֹכָם הַפָּנִים הַשָּׂרוֹת.
רָגַע לִפְנֵי שֶׁהִזָּר הַמִּפְלָא
יִשָּׁנָה אֶת חַיֵּינוּ

זָכְרוֹן

שְׁנֵה נָשָׁל אַחַר הַצְהָרִים נוֹטֶלֶת
אוֹתָנוּ עַל הַמַּעֲבָרֶת, יְלָדִים הַבוֹרְחִים
מֵעֲנֻקֵי הַחֵם וְהַשְׁעָמוּם
אֶל גִּדְּהַ כְּחֹלָה שְׂבִי שְׂפָתָהּ
מִהֲלָכִים הִמָּתִים. בְּפָנֵיהֶם הַקְּרִבוֹת כְּחֹתוּל
הֵם שׂוֹאֲלִים מָה הוֹתָרָנוּ מֵאַחֹר
וְהָאֵם כָּבֵד מִיֵּשֶׁהוּ בְּגֵד בָּנוּ.
חֲנוּקִים מִגִּעְגּוּעַ אֲנִחָנוּ הוֹפְכִים בּוֹטִים
וּמִנְסִים לְתַפֵּס בִּידָם, שִׁירָכָנוּ אֶל תּוֹכָנוּ
לְרֹאוֹת מָה גִבָּה הָאֶהְבָּה שֶׁל הָעֵלָמָם.
הֵם מִתְחַמְּקִים, עֲרֻמוּמִים כִּצֵּל הַנִּדְמָה מִרְחוֹק לְמִים
וּפּוֹרְחִים אֶבֶק מוֹל תְּשׁוּקָתָנוּ

גַּל מְטִיחַ אוֹתָנוּ אֶל הָעֲרוֹת, חוֹרִים וְעֲנִיִּים
אָנוּ יוֹדְעִים כִּי מִיֵּשֶׁהוּ הָאֶכִיל אוֹתָנוּ מִכְּפוֹ
בְּלִי שְׂרָאִינוּ אֶת פָּנָיו, בְּלִי שֶׁהֶצְלַחְנוּ לְשַׁבֵּעַ

הַחֲלִיל

אֲנִי מִתְבִּיֶשֶׁת לֹמֵר זֹאת –
אִם לֹא תִצְלָצֵל, אָמוּת. אֲנִי
מִתְבִּיֶשֶׁת לֹמֵר מָה שְׂאָמַת וְאִינוּ
אָמַת. מָה שְׂאִינוּ מִזִּיז הָרִים.
אִינֶנִּי מִזִּיזָה אֶת עֲצָמִי לְשׁוּם מָקוֹם. אִיזָה
שׁוֹטָה יוֹשֵׁב לְחַלֵּל בְּקִצָּה הַגֶּג – אֲנִי נִרְדָּמַת.
אַתָּה לֹא מִצְלָצֵל. אַף אֶחָד לֹא יָמַת. חוּץ מִ
אֲדוֹן הָהָה.

שי דותן

נולד בשנת 1969 בעיר אילת. גר כיום
בירושלים. בוגר בכלכלה ומשפטים,

ומוסמך האוניברסיטה העברית בירושלים למינהל עסקים. כלכלן
בשירות הציבורי ומנחה סדנאות שירה לנוער ולמבוגרים. נשוי ואב לבת
ולבן. פרסם שלושה ספרי שירה. ספרו הראשון זכה בפרס שרת החינוך
והתרבות לספר ביכורים בשנת 2005.

הציור הראשון

מה סמן אלהים
על מצחו של קין?
האם את פיו המעונה
של הכל פונה לשמים
כמו פיות נטבחים,
או נוצה לבנה
מכנף אחד הכרובים
מפיחת בשולי הפלומה.
ואולי חרש במצחו
שנים-שלשה קמטים,
אותם תלמים רפים
המעמיקים יפחת חרטה
כשהלב מתפקע מזכרון
והנפש גועת על השפתיים
מותירה בפה
מלמול רפה

פְּמוּטִים

זוג פְּמוּטִים כְּסוּפִים.
זֶה מֵה וְשֵׁנִישָׁאָר

מִסְבִּי וְסִבְתֵּי הַמֵּתִים.
שְׁנֵי עוֹלָם

מִקְזָּבְלָנָקָה.
זֶה לְצַד זֶה,

מֵאֲחֹרֵי וִיטְרִינָה
בְּסֻלּוֹן.

הַשִּׁירָה מְשַׁפֵּיעָה עַל הָעוֹלָם

אֲשַׁתִּי הַצְמִיחָה מִקּוֹר.
אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁזֶה בְּגִלְל הַשִּׁירָה.
מִשׁוּם שֶׁהִגְזַמְתִּי קֶצֶת
עִם הַדְּמוּי שֶׁל הַצִּפּוֹר. הִנֵּה,
אֲמַרְתִּי לָהּ, הַשִּׁירָה מְשַׁפֵּיעָה עַל הָעוֹלָם.
אֵיךְ שֶׁהִיא נִעְלָבָה. הִיא לֹא אֲמָרָה
בְּמַלִּים, אֲבָל הַנִּיעַ הַעֲצָבָנִי שֶׁל הַצִּנּוֹאָר
וְהַדְּרִיכוֹת הַקִּפְצִית בְּרִגְלִים
הַסְּגִירוֹ הַכֹּל. לֹא עֶזֶר
שֶׁטְרַחַתִּי לְקַצֵּץ סֵלֶט, לְטַגֵּן חֲבִיתוֹת.
בְּרִגְעַ שֶׁפִּתְחֵתִי חִלּוֹן
פָּרָשָׁה שְׁתֵּי זְרוּעוֹת.

שמעון אדף

נולד בשנת 1972 בשדרות להורים
שבילדותם הגיעו לישראל ממרוקו.

פרסם שלושה ספרי שירה ושמונה רומנים. למד באוניברסיטת תל אביב בתוכנית
לתלמידים מצטיינים ושנים אחדות עסק בעריכה ספרותית ובמוזיקה, תחום שבו
עודנו מעורב: מנגן בהרכב ומלחין. חתן פרס משרד החינוך לספר ביכורים ופרס
ראש הממשלה לספרות. כמו כן זכה בפרס עמיחי ובפרס ספיר.

זחילה בָּהָרִים

אֶת תְּרָאִי,
לְכִתִּי מִמֶּדֶ תִּהְפֹּךְ לְשׁוּבִי אֵלָיךְ,
אִם לֹא כֵּן, מֶה יִפְשֹׁר
הַזְחִילָה בָּהָרִים, הָאֲבָנִים הַגְּבוּהוֹת,
עֲרֵמוֹת הַתֵּבֶן הַנוֹשְׁפוֹת זָהָב מוֹצֵל
אֶל תוֹךְ הָעֶרֶב.

שיר עָרֵשׁ

"יש ילדים בבוקר, הם גוחנים
לאהבה, והם יגחנו כך לנצח"
לאונרד כהן

אָבֵא,
לְעוֹלָם מִחֲטִיא אֶת הַמִּטָּרָה,
אֲכוּל בְּאֶהְבָּה כָּמוֹ גִּפְרוֹר,
גּוֹחֵן עַל סֶכֶר.
בְּהֶסְתֵּר,
נִמְסָד כְּסִלּוֹ בְּאֹוִיר,
יָרַח מְגִשֵּׁם נֶחֱבֵט בֵּין צִלְעוֹת הָרְחוֹב, עֲדָרִי
עֶרְפֵּל רוֹמְסִים בַּחֲשָׁד.
כְּשֶׁהוּא פוֹעֵר אֶת יָדָיו
עַל הַשְּׁלֶחֶן הַחֲמֻקָּה,

בְּשָׁנָתוֹ הַקֶּרֶה וְהַגְמוּרָה,
 קָנְשָׁה לְהֶאֱמִין שְׁפַעַם חָצָה אֶת הַיָּם וּפַעַם רָאָה שְׁלֵג,
 בְּבִתִּים הַמְּכֻנָּצִים שֶׁל מְרוֹקוֹ,
 סוּף שָׁנוֹת הָאֲרָבָעִים,
 עָרֵשׁ הַזִּמָּן.

I אֶרֶס פּוֹאֲטִיקָה

כְּשֶׁאֲנִי כּוֹתֵב
 אֲנִי רָאוּי לְכָל בּוֹז.
 כִּי מָה אֲנִי כּוֹתֵב.
 אֲנִי כּוֹתֵב
 אֲמָא יִשְׁנָה
 עַל מַצָּחָה אֲבִי זַעָה
 לֹא מְלֶאךָד שׁוֹמֵר.
 (בְּכֻנָּה אֵינִי אוֹמֵר, יְמִיָּה בַּחֲשָׁד.
 לֹא מַשׁוּם שְׁאֵינָם
 מִתּוֹךְ גִּאָּוָה.)
 שְׁמֹשׁ בְּעִצּוּמָהּ, שְׁכַחְתִּי לְצִיָּן
 תַּמּוּז אוֹ אֵב
 יָמִים קִיץ עַל יוֹשְׁבֵיהֶם
 אֲוִיר מְפֹרֵךְ
 יַעֲצִים כְּמוֹ חֲגָבִים
 צְפָרִים עַל שְׁפַת צְהָרִים
 עִם הָאוֹר תְּהוֹמוֹת
 עִם הָאוֹר נְקִיקִים וְנִפְעָר.
 אֲמָא יִשְׁנָה
 כְּתִבְתִּי כְּבָר.

עינה ארדל

נולדה בשנת 1973 בקופנהגן לאב
יליד טורקיה ולאם ילידת פרגוואי.

גדלה בירושלים. אם לבן ולבת, ומורה לספרות בבית הספר הדו-לשוני
היהודי-ערבי ובתיכון למדעים ואמנויות בירושלים. פרסמה שלושה ספרי
שירה, השתתפה פעמים רבות בפסטיבלי משוררים וזכתה על יצירתה בפרס
נשיא המדינה ובפרס ראש הממשלה.

המאמץ לחיות חיים נורמליים

המאמץ לחיות חיים נורמליים גדול מן החיים עצמם,
המלבושים המכסים את הגוף והפתגמים שנאמרים כדי לחנך
את הילדים,
המאכלים שמבשלים כדי לרצות את הפעל ודפי העתון הפזורים,
גורל סקסמניאקי של מישהו אחר מרצד על המרקע
ואת מכבה, לא רוצה שהילד ידע, שהילדה תזדקה
רק פרקי תהלים בפקר ומים אביונים נשטפים אל הכיור
פעם נאכל בפה נמוג, יד מעבדת על המצח
כדי להטות את הסכל לכוון אחר.

החיים הזעיר-פרגניים מתישים אותנו,
אתה אומר שאתה עייף ואני עצבנית מבוז ותשוקה
עתוני היום שאנחנו כתובים בהם ועמוני מחר נסיספידו אותנו
הספרים שקראנו על השלחן, ותהומות הככי בגרון
והמקלחת שהיא העדות היחידה לכך שאנחנו באמת אנושיים,

אז נושרות שערותינו וסותמות את הביוב
ומתגלה הזקנה שעתידה לבוא במגע הרגלים החושש,
כל העקשנות היתרה היא מסנה לתבוסתנות שלנו,
עוג מלך הפנשן ועצמות הלחיים הגבוהות שלו,
תאונת העבודה שמנעה ממני לעבד ותשוקתי לחיים –
כמה מלים נטויות ארצה ככתב-יד רוועד,
אלו הנה רק משהו לי ולגופי!

יקיר בן-משה
נולד בשנת 1973 בתל אביב,
עיר מגוריו גם כיום. פרסם
שלושה ספרי שירה וספר אגדה לילדים. עורך אירועי הספרות בבית ביאליק
בתל אביב, עורך פסטיבל השירה הבינלאומי "שער" ומנחה סדנאות כתיבה.
עורך הפרויקט "שירה על הדרך" מטעם עיריית תל אביב, כותב לעיתונות ועורך
ספרים. זכה בפרס שר התרבות (2003) ובפרס ראש הממשלה (2012).

זְמַנִּית נָתַן לְסִפֵּק לְרָגֶשׁ

זְמַנִּית נָתַן לְסִפֵּק לְרָגֶשׁ
זְכָרוֹן.

אֲנִי כוֹרֵעַ. מְרַגֵּשׁ אֶת הַקֶּרֶקַע
מִתְרַפֶּקֶת עַל סִנְדֵּלֵי כְּמִתְחַנֶּנֶת
לְפֶסֶת רָגֶשׁ.
הוֹרֵי הַתְּגָרֶשׁוּ. אֲבִי גָר לְבֵד
וְאִמִּי מִתְבַּיֶּשֶׁת בְּגוֹפָה.
חֲנוּרֹן גְּעֻגוּעִיָּה מַעֲלָה פִּצְעִי
סֶרְחוֹן.

לֹא הִזְיָה אֲנִי קֶרֶב אֵלֶיהָ, מְטִמְטֵם,
מְרַטֵּיב אֶת כְּפוֹת יְדֶיהָ בְּרֹק
וּכְיֵלֵד מְגֻמָּם אֲנִי חוֹזֵר וְשׂוֹאֵל

ספר זה מקדש לעצמי

ספר זה מקדש לעצמי.
בתקנה שפעת יניח לי, המגול.
אביט בו נוגע בספר, משתטח
על הפריכה, לוגם את השירה ומפנטז
שהיא נכתבת עבורו. וניחא,
שהרי כל עוד אמצא את עצמי
קורא בשירי, אזי אוכל להתרחק
לשויטט בבית, גוף חלול שקמותי,
להתישב ברגשה על כסא העץ הרועד
ולא לכתב דבר

יחזקאל נפשי

נולד בשנת 1977 בפתח תקווה.
פרסם שני ספרי שירה ושני

רומנים שהם חלק מטרילוגיה. אחדים משיריו וממאמריו תורגמו, בין השאר, לאנגלית, לערבית, לצרפתית ולהולנדית. זכה בפרס אייזנברג לשירת מקור. זמן רב עבד בהוראת ספרות ותנ"ך. כיום עורך את מוסף השירה של העיתון הארצי "מעריב" ואת סדרת התערוכות "שיח משוררים".

בשכונת מחנה יהודה טרם עלות השחר

"על סודותיו הקטנים של האדם יודעים כל שכןנו,
ואלו על סודו הגדול, המכריע ביותר, האפל,
יודע אך קברו..."

דברים אלו כתב י' טברסקי בספרו "פשוט אנושי"
לפני למעלה משלשה עשורים.
ואלו עתה, תחת סאון העיר הכבדה, תחת אפלתה,
יושב איש צעיר בצנת חדרו אשר בפתח תקנה

ויה דולורוזה. סוף המאה השמונה-עשרה

"הדרך הישירה ביותר מעולמנו הגשמי לדבקות
באל, היא דרך גנינה וזמרה.
גם אם אינה נשר היטב, פצח בשיר,
שיר לעצמה כשאתה לבד בביתה, העקר שתשיר."

דברים אלה קראתי בליל אמש בספר "שיחות הר"ן" רע"ג, לרבי נתן.
ואני מוסיף עתה בלבי: אלהים, אנא הענק אף לי את הקדשה והלהט,
את אותה מסירות נפש וטהרה, זרימה שפזו, בבואי לביטא עצמי
אל מול האל.
בישבי לכתב עתה את שירי; או בכלל, להעלות מלים אחרות בדפוס.

אלמוג בהר

נולד בשנת 1978 בנתניה שלחוף
הים התיכון, גדל ברעננה וגר כיום
בירושלים. פרסם שני ספרי שירה, רומן וקובץ סיפורים. עוסק בחקר הספרות
ובעריכת תרגומים של ספרות ערבית לעברית. בשנת 2009 זכה בפרס ראש
הממשלה לסופרים עברים ובימים אלו רואה אור ספר שיריו השלישי.

לירושלים אין נהר

לירושלים אין נהר
ולנהר אין יובלים
וליובלים אין גדות מוריקות
ולארכן לא פוסעות נערות פזורות-מבט
ושערן הארץ לא מצל
מפני החמה היוקדת בחמה על ירושלים

ולנהר שאין לירושלים אין שם
ולשם אין אנשים שיקראו בשמו
ולאנשים אין את הרגע שבו השם נאמר
וכמו שמה של עירו הוא חובש פצעים
ופותח פצעים אחרים
ומהדהד בין החרים שסביב לירושלים

מְשׁוֹרְרִים מְתִים

מְשׁוֹרְרִים מְתִים

כּוֹתְבִים טוֹב

מִמְּנִי

טוֹב מִן הַמְּשׁוֹרְרִים הַחַיִּים

טוֹב יֵאָלֵף נִשְׁעוּד לֹא נוֹלְדוּ.

כְּשֶׁאֶהְיֶה מְשׁוֹרֵר

מְשׁוֹרֵר מֵת

אוֹלִי אֶכְתֹּב טוֹב

מִמְּנִי

טוֹב מִן הַחַיִּים

טוֹב מִן הַמְּשׁוֹרְרִים אֲשֶׁר עֲדֵין לֹא נוֹלְדוּ.

בעז יניב נולד בשנת 1980 בנתניה. בוגר החוג לספרות עברית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב ובעל תואר שני במדיניות ציבורית מטעם האוניברסיטה העברית. ממייסדי כתב העת "דקה" לשירה וביקורת ואחד מעורכיו. פרסם את ספר הביכורים שלו בשנת 2012. גר בתל אביב.

אַנְחֵנוּ מְנַסִּים לְהִדָּף אֶת הַמְּלָחָמָה

אַנְחֵנוּ מְנַסִּים לְהִדָּף אֶת הַמְּלָחָמָה
אֶל מַחוּץ לְבֵית. אֶת הַתְּרִיסִים מְגִיפִים גַּם בַּיּוֹם,
הַדֶּלֶת יִצְיָבָה כְּחוֹמָה.
אַנְחֵנוּ מְבַשְּׁלִים מְנוֹת קִטְנוֹת שֶׁל אֲשֶׁר
לוֹקְחִים סְכוּנִים מְחַשְּׁבִים,
מְסַתּוֹבְבִים עִירָמִים מוֹל חֲלוֹן הַמְּטָבָח.
אֲבָל הַמְּלָחָמָה תָּמִיד נִכְנָסֶת
מִבַּעַד לַחֲרִיץ הַדֶּלֶת, אוֹ דֶרֶךְ בָּרָז הָאִמְבִּטָּיָה.
אַנְחֵנוּ מְרַדִּימִים זֶה אֶת זֶה בְּשִׁירֵי מְחָאָה,
מִזְמָזְמִים כְּמוֹ דְּבוּרִים שֶׁהִדְבֵּשׁ שָׁלָהֵן נִגְנָב.
לֹא מְדַבְּרִים עַל הָעֵתִיד
וּמָה יִהְיֶה עִם יְלָדִים.

יונתן ברג נולד בשנת 1981 למשפחה דתית וגדל בהתנחלות פסגות. כיום גר בתל אביב. פרסם שני ספרי שירה וספר פרוזה. על כתיבתו זכה בפרס עמיחי, פרס שרת התרבות ופרס הוצאת עם עובד. בעל תואר שני בביבליותרפיה ועובד במערכת החינוך כמטפל. עוסק בעריכת שלושת ספריו הבאים: שירה, פרוזה ומסה ביוגרפית על ילדות ונעורים בהתנחלות.

אנשים

אנשים שבים לבית ומוצאים עזובה מפארת, עשב צפוף ונחם של חיים אחרים, הדירים החדשים מתקנים משה ופורסים משהו. אדם נוסע

כל הלילה ושומע איד העולם מתרפק על העצים, חיות ערות מתשוקה מלטפות את האויר, הוא נעצר ונשען על המרחק והפעס מתפורר בו. זוג חוזר עם שחר ויושב בבגדי החתונה לאכל קפסות שמורים.

מישהו מקריא למישהי את חייו, סביבם רעש הכוסות והבלוז, פתאם היא שולחת יד אל שפתיו ומשתיקה אותו וכל המאמץ עוזב אותו והוא מתכופף ורוכן אל הצנאר. יש לילה ויש מרחקים ויש ספינות בים ובאויר, וגם עכשו אנשים רועדים לראשונה.

וגם פעת משפחה מתכנסת מסביב למטה, ואחד אחד רוכנים אל החולה ומברכים אותו, ומנקים את פניו באצבעות זהירות, וטומנים באזניו מלמול סתור, יוצאים אל מסדרון הנאון ונותנים ידים והולכים

וכל אחד חוזר ומדליק את המנורה ויושב בחשוך של מנין פאתי, והולך אל המים ואל המטה ואל הרגע לפני השנה שהוא מבקש על עצמו, כי הרגלים והגב והימים, והוא נרדם ופניו אנושות, ורק אד הבקשה נשא ונשתל בהמון הבקשות הדומות.

הילה להב
נולדה בשנת 1985 בזכרון יעקב. חלילנית
ומוזיקאית קלאסית, עובדת גם כעורכת
בהוצאת ספרים. הרבתה לפרסם משירתה בכתב העת "מטעם" ועד כה ראו שני
ספרי שירה שכתבה.

מקום

אני תופסת כל כף הרבה מקום
שאני לא משאירה
בגלל זה
זה לא ענש על השיר שלי
זה לא ענש על שברחתי ומצאו אותי
זה ענש על הפשע הרע שלי
שהסתבכתי בו
אסור היה לי להפוך אשה
זה בגלל הפשע העצום שפואב לי
זה ענש על הפשע

היד

אחת הושטה,
אחת מחתה, אחת לפתה, אחת שברה
את זאת שלא עצרה, (אחת לא עצרה)
אחת קשרה, אחת סתמה, אחת הצביעה,
אחת התזיקה, אחת דפקה
אחת קפצה, אחת רכבה ואני יכולה להשבע
שיד אחת גם שרה

נולדה בשנת 1986 בתל אביב.
עוסקת בכתיבה עיתונאית ובהנחיית
סדנאות כתיבה. פרסמה את ספר הביכורים שלה בשנת 2012.

נעם פרתום

מקורו של העולם

אני סוגרת את השערים שפין רגלי עד להודעה חדשה
לתקופה בלתי-מגבלת, לצורך שפוצים.
איש לא יביא בכורים
איש לא יעלה לרגל
איש לא ישא תפלה
אף לא כבש שחוט אחד לרפואה יקרב לעולה
על המזבח הקדוש והמענה שלי.
מקורו של העולם התגלה כרקוב.
כל הגברים משחתים.
כל פעילות מינית – תועבה.
אני מקימה סכר, מטילה אמברגו, מכריזה על עצר, חרם כלכלי –
לא נתן להעביר סחורות
לא ליבא, לא ליצא
כל האגניות מתבקשות לעגן בנמל ולהעלות קיטור
על גיוטרל.
אני בונה תבת עץ להציל רק את עצמי
ומסתלקת מהחורבה הזו,
סוליקו.
אני מורידה גשם גדול, שטפון, הצפה,
ושכל הגברים יפרפרו וימחו בסחר כמו צדפים שבורים במגרפה.
כל הגברים כמו כוכבי ים ממקומים, מגוונים, חורים,
כל הגברים בקבוקי זכוכית ירקנים עם פקקי שעם מחררים
ומכתבי אהבה עתיקים, שחוקים וכוזבים בתוכם.
כל הגברים נשאים על הגלים,
טובעים ואובדים לעולם.
ואני מבטיחה –

שום עורב נשחור סורר לא יפרסם בנשכרון מעמקי,
לא ישחרר ויפרח בטרכם עת ממציאותי
לראות אם קלו המים.
ואת היונה, אל דאגה, אני שומרת קרוב קרוב ללב.
אחרי המבול!
שכל מה שקיים יחרב!
"מקורו של העולם" יותר קפוא וסטטי, מטאפורה מתה,
טבע דומם מתחת לחצאית המיני הקצרה שלי
כמו הציור של קורבה.
כי למרבה המזל, רבותי, אני
משוררת.
ואני אברא עולם חדש עכשו
מנקדת מוצא אחרת.

נולד בשנת 1987 בירושלים. סטודנט לכי-
מיה. פרסם משיריו בכתבי עת וספר הביכור

איתי זכאי

רים שלו ראה אור בשנת 2013.

ידיד לעת צרה

גם אתה יודע
שהאדמה הפוריה ביותר,
הנוחה ביותר לכל סוג של חקלאות
היא זו של הריסות.

בקרבחה חייב להמציא שדה שהתאים למרעה,
ולכן מתאים גם היום.
מחצבים, שחפושם נחסך מאתנו,
כי סמנו מכבר, במעדרים.
ואדמה הרוסה, שהיא מראה לא מרגיע בכלל,
ולכן
נדמה כי התערבלה, וסחפה את כל תכולתה על פניה.

מאותה סבה
אין לקרוא את שברי האניה הטרופה באזרה,
עדיף יהיה לדלג על הפעות הפהלה
ולמציא את כווננו של החרטום –
מדוע הם עמדו עליו, אם לא לרונח?

להיות נשכר בקרבת גבלות,
בקרבת פרות יבשים, חמץ, וגבינות מרקיבות.
שכללנו את אכילת הגבלות עד כדי כך
שהיא הפכה דרך גישה
לעליצות שממתחת לחיים:

לְשָׂרֵק אַחֲרֵי הַמְּפוֹחִית, לְהַזְמִין סֵפֶר לְמִטָּתָנוּ,
לְפִתּוֹחַ סְקָרְנוֹת לְעֵץ,
לְהַעֲסִיק אֶת עַצְמָנוּ בְּשִׂאלָה מְדַעִית קָשָׁה.

מקורות

- חיים גורי:** „השירים“, הוצאת הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק, 1998
- אהרון אלמוג:** „רקוויאם לזונה“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1983; „רחוב הרצל“, הוצאת עם עובד, 1987
- טהא מוחמד עלי:** „אסופת פסטיבל המשוררים הבינלאומי החמישי, משכנות שאננים“, הוצאת בבל, 1999
- דליה רביקוביץ:** „כל השירים עד כה“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1995
- ישראל אלירז:** „לבנות את החדר הנוסע“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1995; „אש איטית“, הוצאת הליקון-תג, 1997
- חמוטל בר-יוסף:** „השתוות“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2011
- נורית זרחי:** „הנפש היא אפריקה“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2005; „עצמות ועננים“, הוצאת הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק, 2010
- ארז ביטון:** „תמביסרת, ציפור מרוקאית“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2009
- רות בלומרט:** „שמחה גדולה תפרוץ שם“, הוצאת קשב לשירה, 2014
- יונה וולך:** „תת-הכרה נפתחת כמו מניפה“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1992
- רחל חלפי:** „תת-ימיים ואחרים“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1975; „ספר היצורים“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2011
- אגי משעול:** „מלאך החדר“, הוצאת הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק, 2015
- מרדכי גלדמן:** „הלכתי שנים לצדך“, כרך א', הוצאת הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק, 2010
- דבורה אמיר:** „שירים דוקומנטריים“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2003
- יצחק לאור:** „שירים בעמק הברזל“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1990; „אוהב ימים“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1996
- רוני סומק:** „סולו“, הוצאת מסדה, 1980; „גן-עדן לאורז“, הוצאת כינרת זמורה-ביתן דביר, 1996
- סלמאן מצאלחה:** ريش البحر, منشورات زمان, 1999; „אחד מכאן“, הוצאת עם עובד, 2004
- חיה פנחס-כהן:** „מסע איילה“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1994; „שירי אורפאה“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2000

אמיר אור: „פנים“, הוצאת עם עובד, 1991; „החיה שבלב“, הוצאת קשב, 2010

ליאת קפלן: „בדיוק כך, במטבח“, ספריית פועלים, 1994

אדמיאל קוסמן: „סידור אלטרנטיבי“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2007

תמיר גרינברג: „דיוקן עצמי עם קוואנט וחתול מת“, הוצאת עם עובד, 1992; „על הנפש הצמאה“, הוצאת עם עובד, 2000

נתן וסרמן: „שובר הלחם“, הוצאת הליקון, 2002

אלי הירש: „מוזיקה חדשה“, חרגול הוצאה לאור והוצאת עם עובד, 2008

טל ניצן: „ערב רגיל“, הוצאת עם עובד, 2006; „לשכוח ראשונה“, הוצאת עם עובד, 2009

רמי סערי: „מסלול הכאב הנועז“, הוצאת שוקן, 1997; „מבוא לבלשנות מינית“, הוצאת כרמל, 2013

אפרת מישורי: „אישה נשואה ושירים בודדים“, ספר בכתובים

מיכל הלד: „מרחפת על פני המים“, הוצאת רשימו, 2009

שרון אס: „אם ההר נעלמה“, הוצאת הליקון-תג, 1997; „הזר ואשת החול“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2001

שי דותן: „על קצה המותר“, הוצאת עם עובד, 2005; „אחר כך אני מוחק“, הוצאת עם עובד, 2009

שמעון אדף: „המונולוג של איקרוס“, הוצאת גוונים, 1997; „מה שחשבתי צל הוא הגוף האמיתי“, הוצאת כתר, 2002

עינא ארדל: „שירי אהבה לימים רעים“, הוצאת עם עובד, 2008

יקיר בן-משה: „בכל בוקר מקריח לפחות אדם בלונדיני אחד“, הוצאת עם עובד, 2003

יחזקאל נפשי: „הערך הקיים מיילל בחשכה“, הוצאת עמדה, 2014

אלמוג בהר: „צמאון בארות“, הוצאת עם עובד, 2008

בעז יניב: „הפרת סדר“, הוצאת פרדס, 2012

יונתן ברג: „מפרשים קשים“, הוצאת קשב לשירה, 2012

הילה להב: „עד הבוקר“, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2014

נעם פרתום: „להבעיר את המים באש“, חרגול הוצאה לאור והוצאת עם עובד, 2012

איתי זכאי: „מלח על מלח ושירי התרועעות“, הוצאת ספרי עיתון 77, 2013